

Zrbinčički Vidici

Broj 65 - Godina XXXIV. - Ljeto 2025.

Dragi čitatelji,

u prošlom ljetnom broju prisjetili smo se kako su pokrenuti *Vrbnički vidici* 1974., a u ovom pročitajte kako je nakon 18 godina, ovaj list ponovo počeo izlaziti 1995. nakon osnivanja Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan* čiju 30. obljetnicu brojimo. Doznajte tko su bili pokretači, veliki entuzijasti i aktivisti i kako je "sačuvana i oplemenjena baština od zlata", što se sve dešavalo u prvih 9 godina i na koji način je ovo Društvo obogatilo našu vrbničku svakodnevnicu nizom kulturnih inicijativa. Ove godine obilježava se i 120. godina postojanja Bratovštine Vječnoga klanjanja. Milosna je ta ura klanjanja, kažu članice. Imamo i jedan zlatni pir, a srebrni jubilej slavio je župnik Risika. Čestitamo! Baš u njegovoj župi upriličeno je okupljanje za Dan svećeničkog posvećenja. Naš vrbenski plovnik aktualizirao je u svom tekstu okolnosti biranja novog pape i prisjetio se pontifikata prethodnog. U izbornoj godini ponovno je ukazano povjerenje načelniku Zahiji koji i u ovom broju *Vrbničkih vidika* tu odluku birača argumentira nizom uspješno provedenih projekata te novim planovima i vizijama za našu Općinu. Osvrt na polugodišnje aktivnosti te raspored ljetnih događanja poslao nam je i direktor TZO Vrbnik. O svojim aktivnostima i ostvarenjima, već tradicionalno, izvijestili su nas iz vrbničkog vrtića, vrbničke osnovne škole, i krčke srednje škole.

Veseli nas otvaranje nove dentalne ordinacije u Vrbniku. Čuvajte oralno zdravlje, poručuje naša vrbnička doktorica dentalne medicine. Podržavamo sve naše poduzetnike, a osobito treba pružiti podršku našim poduzetnicama. Naši su vinari ove godine dobili niz nagrada na različitim nacionalnim i međunarodnim natjecanjima. Čestitke! Iz vinarskog svijeta imamo mnoge novosti. Pročitajte o *Festivalu WineRi* koji je srušio sve rekorde, o Viteškoj svečanosti Europskog viteškog reda u Opatiji, o *Kvarner International Wine Trophyju* u Vrbniku, o projektu *Žlahtina u čaši s potpisom*. Vinogradare će, vjerujem, zaintrigirati primjena dronova u uzgoju vinove loze.

Od prošlog broja nanizala su se mnogobrojna događanja o kojima vas, naravno, izvještavamo. Veoma uspješan bio je šesti po redu *Advent va Vrbniku*. Deveta *Noć muzeja* bila je posvećena vrbničkim ženama koje su svoje umijeće i kreativnost unijele u vrbničku nošnju. Predstavljen je *Molitvenik Gašpara Vnučića* kao dragulj Knjižnice obitelji Vitezić i to u originalu, pretisku i preslovu. Predstavljena je knjiga *Vrbnik i spomeni - Haiku i versi po verbenski*, održana je frankopanska večer u Vinariji Katunar, vrbnički učenici imali su zapažen nastup u svečanom programu otvorenja 32. Državnog natjecanja iz povijesti. U novom ruhu zasjao je Baćin dvor kao centar za posjetitelje. Pjesnici su bili aktivni u nizu proljetnih aktivnosti, a potom je u lipnju po prvi put održan, veoma zanimljivi, *Vrbnik Art Weekend* koji je ujedinio ljubitelje riječi i slike. Sudionici - pjesnici poslali su nam svoje pjesme za rubriku *Iz vaših pera*. I *mesopust* nam se u Vrbniku održao dvije nedjelje, a naši folkloriši gostovali su na *maškaranon mesopustu* u Malinskoj. I Risičani su bili veoma aktivni za *mesopust*. Naši folkloriši, i mali i veliki, vrijedno su vježbali cijele zime da bi na nizu manifestacija pokazali našu bogatu folkloru baštinu.

Imamo mi i prirodnu baštinu, to je naš legendarni *po-privić* na Misučajnici. Drage obiteljske uspomene u emotivnom povratku u prošlost pročitajte u rubrici *Tragom prošlosti* i *Bavulić* te u jednoj pjesmi koja se sjeća naših *bab*. U ovom broju, nažalost nemamo velikog putopisa, ali imamo dva izleta i jedan koncert. Udruga *Parapet* organizirala je izlet u Gorski kotar, mali vrbnički folkloriši bili su na izletu u Istralandiji, a cijeli autobus ljubitelja domoljubnih nota bio je na jednom od najvećih održanih koncerata na svijetu. I za kraj slijedi rubrika *Iz naših župa* (Vrbnik, Risika, Garica).

I ovaj put zahvaljujemo svim suradnicima i svima koji su na bilo koji način dali svoj doprinos da po 65. put ovaj list bude ogledalo sadašnjosti i retrovizor u prošlost. Također zahvaljujemo i svim poduzetnicima koji su nas podržali svojim donacijama kao i Općini Vrbnik koja bezrezervno podupire i *Vrbničke vidike* i sve aktivnosti Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan*.

Dina Valković

Ovim se putem zahvaljujemo svima koji su pridonijeli izlasku još jednog broja. Pozivamo i dalje one koji žele surađivati s *Vrbničkim vidicima*, imaju ideje, prijedloge, možda i konstruktivne kritike, neka nam pišu na e-mail adresu vk.d.frankopan@gmail.com ili neka se jave Uredništvu. Što više različitih suradnika, što različiti teme, to bolji, otvoreniji i širi *Vrbnički vidici*. Ovo je list koji zajedno stvaramo vi i mi.

Svi koji žele postati aktivni članovi VKD *Frankopan* ili samo podržati naš rad mogu to učiniti uplatom članarine na broj žiro računa: HR6024020061100124933 ili se javiti članovima Izvršnog odbora. Godišnja članarina iznosi 5,00 €, a uplatom se dobiva i besplatan primjerak *Vrbničkih vidika*. I vi sadašnji članovi možete uplatiti godišnju članarinu ako još niste. Hvala!

Rad Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan* možete pratiti na našoj facebook stranici *Frankopan Vrbnik*, također i na osvjetljenoj tabeli Zgorun placun. Budite u toku, pridružite se, sudjelujte u zajedničkim aktivnostima!

 Frankopan Vrbnik

IMPRESSUM: Vrbnički vidici - Godina XXXIV. - Broj 65 - Ljeto 2025. - Naklada 550 primjeraka - ISSN 1332-4624;

Uredništvo: Željka Dobrinčić, Dina Valković - Glavna i odgovorna urednica: Dina Valković

Lektura i korektura: Marija Trinajstić Božić, Nikolina Butković, Željka Dobrinčić, Dina Valković

Priprema i tisak: Tiskara Šuljić, Rijeka - E-mail: vk.d.frankopan@gmail.com

Naslovnica: Petar Trinajstić - Fotografije: autori tekstova, privatne zbirke, arhiva uredništva.

Tiskanje ovog broja omogućili su Općina Vrbnik i lokalni poduzetnici svojim donacijama, na čemu najljepše zahvaljujemo.

Kontinuitet papa

Razmišljao sam što ovom prilikom napisati za Vrbničke vidike kad je svijet u velikoj nesigurnosti i napetosti, a uz sve to snašla nas je i smrt pape Franje. Mnogi su iz Crkve komentirali zašto baš sada, ali treba reći da je i svjetska javnost bila zabrinuta, no Bog nas nije napustio ni u ovim trenucima, već je Crkva snagom Duha Svetoga, vrlo brzo, u konklavi izabrala novog papu, Lava XIV. Zahvalni smo Bogu da mi, kao Crkva, ali i svijet, imamo dostojnu vertikalu koja će nas voditi u ovim teškim vremenima. To me potaklo da napišem nekoliko podataka o pontifikatu pokojnog pape Franje i također najosnovnije podatke o novoizabranom papi Lavu XIV.

Jorge Mario Bergoglio rođen je 17. prosinca 1936. u Buenos Airesu u Argentini kao dijete talijanskih imigranata. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 20. svibnja 1992. pomoćnim biskupom Buenos Airesa, a 3. lipnja 1997. nadbiskupom koadjutorom Buenos Airesa. Dana 28. veljače 1998. postao je i nadbiskup. Kardinalom ga je imenovao papa Ivan Pavao II. na konzistoriju 21. veljače 2001. Kao nadbiskup putovao je javnim prijevoznim sredstvima, a umjesto u biskupskom stanu, stanovao je u iznajmljenom stanu pa je tako zaslužio nadimak „kardinal siromašnih“. Govorio je latinski, španjolski i talijanski, a služio se njemačkim, francuskim i engleskim jezikom.

Spomenuo bih neke važnije podatke iz 12 godina dugog pontifikata pape Franje. Za 266. papu izabran je 13. ožujka 2013. Bio je prvi papa iz Latinske Amerike i prvi papa iz Družbe Isusove. On je bio drugi najstariji papa u povijesti, umro u 89. godini. Od 135 kardinala mlađih od 80 godina koji ulaze u konklavu za izbor novog pape, Franjo ih je imenovao 109. Obavio je 47 putovanja izvan Italije posjetivši 66 država, uglavnom siromašnije zemlje gdje su katolici manjina. U Italiji je obavio 37 putovanja posjetivši prvo otok Lampedusu, mjesto iskrcavanja migranata na putu prema Europi. Tijekom božićnog i uskrsnog podjeljivanja svečanog blagoslova „urbi et orbi“, odustao je od pozdravljanja vjernika na različitim jezicima, pozdravljajući samo na talijanskom. Proglasio je 942 nova svetca i 1541 novog blaženika, a među novim blaženicima su i četvorica Hrvata, svi odreda svećenici mučenici: Miroslav Bulešić, fra Serafin Glasnović, don Antun Mužić i fra Alojzije Palić. Napisao je 4 enciklike, objavio 5 apostolskih pobudnica i 26 dokumenata motuproprija te brojne dokumente. Preminuo je 21. travnja 2025. u 7.35 sati u 89. godini života u svom stanu u Domu sv. Marte u Vatikanu od posljedica moždanog udara i ireverzibilnog kardiovaskularnog kolapsa.

Papa Franjo neumorno je pozivao na mir, dijalog i skrb za siromašne. Tako je 6. lipnja 2015. posjetio Sarajevo. Na misi pred više od 70 000 ljudi na stadionu

Koševu propovijedao je o miru i zavapio: „Nikad više rata!“ Srž njegove poruke, koja je zasigurno imala najveći odjek, jest evanđeoski poziv na milosrđe, na Božju blizinu i nježnost prema onima koji su potrebni njegove pomoći. Često je bio kritiziran i optuživan za „nejasnoće“ te širenje „zbunjenosti“ među vjernicima.

Njegov pogreb 26. travnja 2025. na Trgu sv. Petra u Vatikanu okupio je preko 250 000 ljudi, a među prisutnima bilo je 55 predsjednika država, 12 vladajućih monarha i 130 službenih delegacija te brojni predstavnici međunarodnih organizacija i drugih vjerskih zajednica. Papa Franjo pokopan je prema njegovoj želji u Bazilici svete Marije Velike u Rimu u jednostavnu grobnicu u podu bazilike. Na grobnoj ploči uklesano je samo njegovo ime: Franciscus.

Bijeli dim iznad Sikstinske kapele, koji se pojavio u četvrtak 8. svibnja 2025. predvečer, označio je da je Crkva dobila novog papu. Kardinali su za 267. nasljednika sv. Petra u najbrojnijoj konklavi do sada izabrali 69-godišnjeg kardinala Roberta Francisa Prevosta, koji je kormilo Petrove lađe preuzeo s mjesta prefekta Dikasterija za biskupe. Novoizabrani papa uzeo je ime Lav XIV.

Naš novi papa Lav XIV. rođen je na blagdan Uzvišenja svetoga križa, 14. rujna 1955. u Chicagu. Djetinjstvo i mladost proveo je u krugu svoje obitelji. Studij je započeo u Malom sjemeništu augustinskih otaca, a zatim na raznim sveučilištima. Stekao je diplomu iz matematike, filozofije, teologije, kanonskog prava. Već je uz studij vršio odgovorne dužnosti pa je postao poglavar, profesor, župnik. U listopadu 2013. došao je u svoju zajednicu u Chicagu gdje je ubrzo izabran za biskupa. Godine 2019. papa Franjo imenovao ga je članom Kongregacije za kler, a 2020. i članom Kongregacije za biskupe. Dana 30. siječnja 2023. papa ga je pozvao u Rim kao prefekta Dikasterija za biskupe i predsjednika Papinske komisije za Latinsku Ameriku, uzdigavši ga u čast nadbiskupa. Papa Franjo ga je 30. rujna 2023. proglasio kardinalom.

Ivan Brnić, plovnik

Izborna godina

Poštovane Vrbenčanke i Vrbenčani, ovim putem zahvaljujem Vam na povjerenju koje ste mi ukazali na lokalnim izborima za načelnika u svibnju ove godine. Ukazano povjerenje je čast, ali i obveza u postizanju zacrtanih ciljeva i realizaciji razvojnih projekata za napredak našega kraja.

centar „Vitezićev dom“. Vrijednost građevinsko-obrtničkih radova, radova na unutarnjem uređenju s postavom iznosi 3,6 mil. eura, a planirani rok završetka radova je krajem 2026. godine. „Vitezićev dom“ zamišljen je kao mjesto predstavljanja hrvatske jezične baštine s naglaskom na uglatu glagoljicu, hrvatski jezik i staroslavenski

Kao i do sada radit ćemo na poboljšanju cestovne infrastrukture. Slijedi nastavak rekonstrukcije ulazne ceste u naselje Vrbnik od Palentarice do Zamestinjka, proširenje prometnice s biciklističkom stazom kroz Vrbničko polje te izgradnja zaobilazne ceste do parkirališta Vajavina. Ovisno o dostupnosti EU sredstva, plan je realizirati projekte rekonstrukcije luke Vrbnik, školske sportske dvorane i vatrogasnog doma DVD-a Vrbnik, rekonstrukcije parkirališta s povećanjem broja parkirnih mjesta, izgradnje destilerije u poslovnoj zoni Zabrdi i izgradnje novih prostora za ribarnicu i mesnicu na Trgu sv. Ivana. Nastavljamo radove na kanalizacijskom sustavu faza 2 i vodoopskrbnom sustavu svih naselja Općine Vrbnik, kao i oborinskoj odvodnji donjeg dijela Vrbničkog polja. Za realizaciju ovih projekata potrebna su iznimno velika financijska sredstva, ali uz EU sredstva te uz pomoć državnih i županijskih institucija moguća je njihova realizacija.

U tijeku je rekonstrukcija bivšeg hotela „Vrbniče nad morem“ u Društveno-kulturni i turističko-informativni

jezik, otvoren lokalnom stanovništvu i posjetiteljima s ciljem edukacije opće publike, posebno djece i mladih. Atraktivnim multimedijalnim sadržajima „Vitezićev dom“ prenositi će jedinstvenost Vrbnika kao sastavnog dijela hrvatske pisane kulture. Koncept interpretacije temelji se na obradi tema u konačnom postavu centra: dr. Dinko Vitezić, Blaž Baromić i tiskarstvo, Mavrov brevijar, Kapari, Frankopani, Vrbnički statut, Dragutin Antun Parčić,

Vrbenski tanec, Meštrice – prve obrazovane žene u Vrbniku, uglata glagoljica, starocrkvenoslavenski jezik, slavenski jezici, uz prostor za skriptorij, tiskaru i knjižnicu.

Hvala svima koji na bilo koji način sudjeluju u različitim aktivnostima na području naše Općine i doprinose dobrobiti naše zajednice, a ja se nadam u narednom četverogodišnjem razdoblju podršci općinskih vijećnika, mjesnih odbora, sumješтана i svih žitelja naše Općine na realizaciji zajedničkih planova.

S poštovanjem

Vaš načelnik, Dragan Zahija

Iz rada Turističke zajednice Općine Vrbnik

Početak 2025. godine u TZO Vrbnik bio je zanimljiv i pun novih izazova. Planiranje događanja bilo je zahtjevnije nego prethodne godine zbog ograničenog budžeta, porasta troškova i želje za produženjem trajanja i povećanjem broja manifestacija. Uz to, nakon odrađenih investicija Općine Vrbnik, Baćin dvor proglašen je javnom turističkom infrastrukturom te je TZO VRBNIK preuzeo upravljanje njime, no krenimo redom.

Za vrijeme *mesopusta*, VKD Frankopan je organizirao dječje maškarane redute koje su podržane nabavom potrebnih materijala i potrepština za organizaciju istih.

U Vrbniku je 7. ožujka održano prvo međunarodno ocjenjivanje vina – *Kvarner International Wine Trophy* – u Pršutani Gospoja. Vina je ocjenjivalo 25 stručnjaka iz Hrvatske, Mađarske i Austrije koji su ocijenili 260 vina iz 6 zemalja. Nagrade su dodijeljene u više kategorija, s posebnim naglaskom na autohtone sorte poput žlahtine. Turistička zajednica i Općina Vrbnik podržale su događaj, a direktor TZO Vrbnik odazvao se pozivu organizatora i prisustvovao proglašenju pobjednika na sajmu *WineRi*, pruživši podršku vrbničkim vinarima. U Vrbniku je također u organizaciji TZ Kvarnera održan izbor za idealnu čašu za žlahtinu – projekt kojim je izabrana čaša koja najbolje ističe okus i karakter ovog lokalnog vina.

Početak godine, započeli su i dogovori o preuzimanju upravljanja nad Centrom za posjetitelje "Baćin dvor". S ciljem upotpunjavanja vrbničke turističke ponude te pružanja dodatnih sadržaja za posjetitelje, TZO VRBNIK prihvatila je ponudu Općine, čime je pokrenut

postupak preuzimanja upravljanja Centrom. Kroz idućih nekoliko mjeseci, uz ostale aktivnosti, pripremljena je sva potrebna dokumentacija poput izmjena temeljnih dokumenata TZ-a, planova rada, financijskih planova i sl. Odabrani su i suveniri koji će upotpuniti ponudu centra te je planirano opremanje i otvorenje Centra, koje se održalo 14. svibnja. Ulaz za stanovnike Općine Vrbnik je besplatan, a Centar se može posjetiti svakog dana u sljedećem radnom vremenu: ponedjeljkom, utorkom, petkom, subotom i nedjeljom od 10.00 do 22.00 sata, a srijedom i četvrtkom od 12.00 do 22.00 sata. Posebno nam je drago što su se otvaranjem Turističko-informativnog centra, u sklopu kojeg djeluje Centar za posjetitelje "Baćin dvor", otvorila i dva nova radna mjesta na kojima su zaposleni mladi s područja Općine Vrbnik. Također, kao i prethodnih godina, zbog povećanog obujma posla tijekom turističke sezone, u uredu Turističke zajednice zaposlena je i sezonska djelatnica.

U prvom kvartalu ove godine, isplanirani su i dogovoreni nastupi, događanja i sve ostale aktivnosti za ljetnu sezonu 2025. Prilikom odabira izvođača, kao i prošle godine, koliko je to bilo moguće, primale su se i uvažavale sugestije dobivene od strane lokalnog stanovništva. Program *Srijedom u Vrbniku*, kao i prošle godine održavat će se tijekom srpnja i kolovoza na raznim lokacijama širom Vrbnika, dok nas zadnju srijedu u kolovozu, ujedno i zadnju srijedu održavanja programa, očekuje nastup klape Tramuntana na Placi Vrbničkog statuta. Bit će tu i nekoliko predstava, dvije u Vrbniku te po jedna u Risiki i Garici. Zadnje subote u srpnju planiran je i tradicionalni amaterski plivački maraton Vrbnik – Risika u organizaciji Udruge *Parapet*, dok se sredinom kolovoza u organizaciji VKD *Frankopan* planira organizacija *Vrbenskih užanci*. Kao i prošle godine, ljetna događanja završavaju održavanjem *Dana vina*, 29. i 30. kolovoza.

Ove godine, po prvi puta je održan i vrlo uspješan *Vrbnik Art Weekend (VAW)*, 20. i 21. lipnja. Manifestacija koja je istaknula ljubav između Vrbnika, njegovih stanovnika i umjetnosti. Ovaj dvodnevni događaj dodatno je učvrstio reputaciju Vrbnika kao središta kreativnog izraza i idealne destinacije za ljubitelje kulture, umjetnosti i eno-gastronomije.

Promotivni materijali dostupni su u uredu Turističke zajednice Općine Vrbnik, a preostali materijali stižu uskoro.

Suradnja s Turističkom zajednicom otoka Krka

Potpisan je ugovor o organizaciji starta 4. etape međunarodne biciklističke utrke *CroRace*, koja će se održati 3. listopada 2025. godine s početkom u gradu Krku. Ovaj događaj, realiziran u suradnji s Turističkom zajednicom otoka Krka, dodatno pozicionira naš otok kao atraktivnu destinaciju za *outdoor* i sportski turizam, s pozitivnim utjecajem na vidljivost i promociju cijele regije.

Također, u sklopu utrke *4 Islands MTB Race*, koja se održava na četiri kvarnerska otoka, uključujući i Krk, u suradnji s TZ otoka Krka te našim vinarima osiguran je dio nagrada za sudionike, čime se dodatno promoviraju vrbnička vina te podržava povezivanje sportskih i enogastro sadržaja.

Uz navedene aktivnosti, potpisan je i sporazum o udruživanju turističkih zajednica otoka Krka, čime je započet proces izrade Plana upravljanja destinacijom – zakonske obveze koja se provodi udruženo na razini otoka, ali s posebnim planovima za svaku općinu pojedinačno. Time se stvaraju temelji za kvalitetnije i održivije upravljanje turističkim razvojem uz uvažavanje lokalnih specifičnosti i potreba.

Tijekom godine organizirano je više edukacija za iznajmljivače i turističke djelatnike koje su obuhvatile teme poput zakonskih izmjena, administrativnog poslovanja, formiranja cijena, oglašavanja, profiliranja gostiju, primjene umjetne inteligencije u turizmu, upravljanja recenzijama, sigurnosti i zdravlja turista, kao i praktičnih savjeta za digitalni marketing i povećanje direktnih rezervacija.

Osim navedenog, započeta je izrada karte pješačkih staza otoka Krka te dogovori u vezi s izradom promo filma za pješačke staze, odrađeno je nekoliko sajмова, te su izrađeni novi materijali za promociju pješačkih staza kako otoka Krka, tako i Općine Vrbnik.

Informacija za fizičke i pravne osobe koje se bave iznajmljivanjem

Turistička pristojba za osobe koje koriste uslugu noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost u razdoblju od 1. travnja do 30. rujna. iznosi 2,00 € po osobi i noćenju, a u ostalom razdoblju 1,50 €. Godišnji paušalni iznos turističke pristojbe za osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu iznosi 60,00 € po svakom osnovnom i pomoćnom krevetu. Godišnji paušalni iznos turističke članarine za svaki osnovni krevet u sobi, apartmanu i kući za odmor iznosi 5,97 €, a za pomoćni 2,99 €.

Informacija za vlasnike kuća i stanova za odmor

Godišnji paušalni iznos turističke pristojbe koju plaća vlasnik kuće, apartmana ili stana za odmor, za sebe i članove uže obitelji, u općini ili gradu izvan mjesta prebivališta, u razdoblju od 15. lipnja do 15. rujna za prvog i drugog člana iznosi 18,00 €, a za svakog sljedećeg 10,00 €. Pozivamo sve vikendaše s područja Općine Vrbnik koji imaju kuću ili stan za odmor da se registriraju u TZO Vrbnik te podignu pristupne podatke za *eVisitor* sustav. Ovaj sustav pruža mogućnost da samostalno iz vlastitog doma prijavljujete sebe i svoju užu obitelj te sve ostale osobe koje tijekom godine borave u vašoj kući ili stanu za odmor.

Nino Čutul,
direktor TZO Vrbnik

KALENDAR DOGAĐANJA

Ljeto 2025

DATUM	VRJEME	DOGAĐANJE	LOKACIJA	
14.06.	20:00	Nastup tamburaškog orkestra	Tamburaški orkestar "Krešo Lukačić"	Trg Škujica
20.06.	19:30	Vrbnik Art Weekend	Predstava by Ansambl Intermezzo, Pjesnička večer	Općica
21.06.	19:30	Vrbnik Art Weekend	Izložba, Trio G-dur, Radionica by Botega Art Studio	Trg Škujica
24.06.	20:00	Ivarja	Fraje, Infinity band	Trg Škujica
02.07.	21:00	Srijedom u Vrbniku	Souf'd Out Acoustic	Trg Sv. Ivana
05.07.	21:00	Petrova	Fiesta	Garica
06.07.	21:00	Rauzon	Rižpet	Trg Škujica
09.07.	21:00	Srijedom u Vrbniku	Duo Dora i Ana	Placa
10.07.	21:00	Predstava by RiTeatar	Umri muški	Risika
15.07.	21:00	Predstava by RiTeatar	Mišn imposibi	Općica
18.07.	21:00	Srijedom u Vrbniku	DJ Eugen Kvaternik	Trg Škujica
23.07.	21:00	Srijedom u Vrbniku	Trio G-dur	Namori
25.07.	9:30	Plivački maraton	Vrbnik-Risika	Start: Namori
30.07.	21:00	Srijedom u Vrbniku	Jed Becker's Group	Ribarnica
05.08.	20:30	Dječja predstava by RiTeatar	Jugo nas fura, a bura nas gura!	Općica
06.08.	21:00	Srijedom u Vrbniku	DJ Eugen Kvaternik	Zgrbnica
13.08.	21:00	Srijedom u Vrbniku	Trio G-dur	Trg Škujica
14.08.	21:00	Fešta Risika	Trio Andreas	Risika
18.08.	21:00	Predstava by RiTeatar	O Jupiteru svemoćni, što uradismo?	Garica
20.08.	16:00	Srijedom u Vrbniku	Duo Dora i Ana	Potovošće
23.08.	20:00	Vrbenska užance	Trio G-dur	Stari grad Vrbnik
27.08.	21:00	Srijedom u Vrbniku	Klapa Tramuntana	Placa
29.08.	20:00	Dani vina	Alen Vitasović, Night express band	Vrbnik
30.08.	20:00	Dani vina	Gustali, Venus	Vrbnik

Baćin dvor u novom ruhu i s novom namjenom

Mnogobrojni Vrbenčani i prijatelji Vrbnika popratili su 14. svibnja otvorenje Centra za posjetitelje Baćin dvor. U prigodnom programu sudjelovali su *sopci* Ivo Volarić i Josip Bajčić koji su izveli *Mentinjadu*. U dvoglasju tijesnih intervala zapjevao je mladi bračni par Miriam i Josip Bajčić, a vrbnički osnovnoškolci u pratnji učiteljice Glazbene kulture Željke Komlenac na gitari dojmljivo su izveli dvije pjesme: *Naranču* i *Otok od zlata*.

Svima prisutnima obratio se općinski načelnik Dragan Zahija koji je govorio o uređenju Baćin dvora i njegovoj novoj namjeni. Doznali smo da je Baćin dvor u vlasništvu Općine Vrbnik, no u zadnjih 30-ak godina bio je u najmu i imao funkciju galerije i ugostiteljskog prostora. Nakon isteka najma građevina je bila u lošem stanju te su gotovo godinu dana trajali građevinski i restauratorski radovi, a također se promišljalo i o novoj namjeni tog dragocjenog zdanja. U suradnji Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan*, TZO Vrbnik i Općine Vrbnik osmišljen je i iniciran postupak obnove zgrade i njezina transformacija u svojevrsni interpretacijski centar koji će predstavljati naš zavičajni identitet, dijelove naše bogate vrbničke baštine i naslijeđa naših predaka. Lokalna samouprava prepoznala je promotivni potencijal novog turističkog sadržaja te je preuzela troškove cjelokupnog financiranja obnove i opremanja, a novouređeni prostor dan je kao centar za posjetitelje na upravljanje TZO Vrb-

nik. Veliki doprinos u opremanju postava dale su i članice VKD *Frankopan*.

Novi Centar za posjetitelje Baćin dvor opremljen je s tri postava. Na katu je predstavljena vrijedna 700 godina stara Bratovština sv. Ivana Krstitelja - *Kapara* uz izložbu umjetničkih fotografija našeg glasovitog fotografa Petra Trinajstića pod nazivom *Ljubi i služi*. Također je predstavljena bogata stoljetna glagoljaška baština vrijednim izlošcima glagoljskih knjiga koje

je ustupio župnik Ivan Brnić iz župne arhive te pojedinci iz privatnih arhiva. Uz glagoljske originale izložena su i dva nova pretiska: *Prvi vrbnički misal*, glagoljski rukopis iz 1456. koji je pripremio i znanstveno obradio Staroslavenski institut iz Zagreba te pretisak i prijepis na latinicu *Molitvenika Gašpara Vnučića iz 1568.* (o kojem više možete pročitati i na stranicama ovog lista). U prizemlju su izložene različite originalne verzije vrbničke nošnje: *tesnek*, *kotiga*, *široki kamižot*, muška nošnja i *sopeli*. Postavljena je i izložba fotografija Željke Kovačić nastalih za knjigu Nikole Kovačića *Obrni kolo! Sopeni i kanet po vrbenski* koja je izdana u okviru projekta *Pisek, tijekom sudjelovanja u programskom pravcu 27 susjedstava / Rijeka 2020 - Europska prijestolnica kulture*. Postavi su opremljeni multimedijalnim sadržajima te muzejskim lutkama kako bi do izražaja došli svi detalji odjeće. Djelatnici Baćin dvora spremno će pomoći da što bolje doživite vrijednosti naše bogate kulturno-povijesne i etno baštine, a za uspomenu se mogu ponijeti zanimljivi su-

veniri, među njima i oni koje je originalno za Baćin dvor izradila naša vrbnička umjetnica Miriam Bajčić.

Na otvorenju je govorio i direktor Turističke zajednice Općine Vrbnik Nino Čutul: „Ovaj prostor ne otvaramo kao rezidenciju plemstva niti kao mjesto moći, otvaramo ga kao prostor susreta, učenja i očuvanja identiteta, mjesto koje će živjeti kroz ljude koji ga posjećuju, istražuju i poštuju, koje će veličati našu tradiciju, čuvati našu povijest i prenositi je budućim naraštajima. Njegova obnova nije tek građevinski pothvat, već čin dubokog poštovanja prema generacijama koje su ovdje živjele, radile i oblikovale Vrbnik kakav danas poznajemo. Njime čuvamo ne samo kamen i zidove, već duh zajednice, osjećaj pripadnosti i temelj našeg kulturnog identiteta. Neka Baćin dvor i dalje živi kao tiha priča u kamenu, kao podsjetnik tko smo, odakle dolazimo i što ostavljamo onima koji dolaze poslije nas. Zahvaljujem svima koji su sudjelovali u obnovi i dali svoj doprinos da ovaj povijesni biser ponovno zablista.”

Baćin dvor otvoren je svaki dan za posjetitelje. Povedite svoju obitelj, prijatelje, drage goste, uputite turiste! U njegovom predivnom ambijentu održavaju se kreativne radionice za djecu i odrasle, a postat će i mjesto odražavanja kulturnih događanja i edukacija o baštini. Udahnimo mu novi život!

Dina Valković

Milosna ura

Mi va Vrbniku užamo reć da „baštinimo baštinu“. I to je živa istina. Imamo svega za pokazivat, ze tin se prežentivamo, to nan je na sercu i do toga deržimo. Naši stari su nan va onoj mižeriji va koj su živeli, čudo toga pustili va dotu. Ni bilo živjeni koti denes, ma oni su znali če je vridno i če će podurat. Nisu to bili samol misali i brevijari, tesneki i penduni, nego i *Božji plač*, *Pojubica* i *Ura vječnoga klanjanja*.

Tako smo se ovo leto, na Telovu, spomenuli i 120 let odkako se va Vrbniku, seku nediju bez feramat, moli Ura klanjanja. Vela je to i sekoga *poštovanja* vridna *obljetnica*. Deneska se domišjamo i ze zahvalun mislimo na sve one naše bogobojazne ženi, matere i babi, tvrde va veri i jubavi za fameju i *domovinu*, oneste ke su hodeli criki prija nas po ovon našen staron i zilizanon kamiku. Te *pobožne moliteljice* ke su se klanjali živomu Bogu va Presveton oltarskon sakramentu, pustili su nan najvridniju dotu - molitvu koti najjaču pomoć va naših životnih poteškoćah i *utiha* za sve naše nemiri i strahi... Posobojne su to Ure i jošće lipje besedi va njih. Prikažemo jih za svih živih i mertvih, za *svećenike*, za *domovinu*, naše fameje, za starih i slabih, umirućih... i jošće, seka od nas, pride sprid Boga ze svojun nakanun i moli za svoje potribi. Istešo tako zahvalimo Bogu za uslišane molitvi i milosti ke su nan regalani i ke još seki dan priijimjemo. Znamo i verujemo da su vridne i korisne te naše Ure za nas i za naš Grad.

Neka nan Bog da force i kuraja da jošće kogodare leto gremo zgoru Placun criki na Uru. Ufamo se i želimo da nas seku nediju bude sve više, a potli nas da pridu nike mlaje ženi, naše hćere i vnuki... Neka se ne zapusti ova posobojna, prelipa i milosna Ura.

„Baštinimo baštinu“, pokažimo jubav prama Bogu, juden i našem dragomu Vrbniku z molitvun i z klanjanjen... To je najvridnije če imamo i ako to volimo, niki nan to ne more zet i... čekat će nas *Gori*. Bože, ufamo se va Te, aš va Tebi je sve!

Marijana Brusić

ŽUPA UZNESENA II. D. MARIJE
VRBNIK

1905. – 2025.
Spomen na 120. obljetnicu
neprekidnog moljenja
„Ure klanjanja“

Prisutni i živi euharistijski Isuse
bdij nad nama
i blagoslovi nas žene koje molimo,
naše obitelji i naš dragi Vrbnik.

Va Vrbniku se veće 120 let seku nediju moli Ura klanjanja

Domišjan se kada je vlč. Anton Zec bil plovat va Vrbniku. To su bili leta 2003. - 2009. i tada je podrucal nas članice Bratovštine Vječnoga klanjanja, ke redovito molimo Uru klanjanja da va procesiji na Telovu nosimo i bandiru Bratovštini klanjanja. Ovo leto, naš plovat vlč. Ivan Brnić svih nas je domisiel da je Bratovština Vječnoga klanjanja osnovana 1905. leta i da ovo leto pasiva 120 let nje *postojanja* pe je i na Telovu ovoga leta bandira Bratovštini nošena za Presvetin po Vrbniku.

Veće 120 let, verbenske ženi seku nediju i na veće blagdeni mole Uru klanjanja sprid Presvetoga oltarskoga sakramenta. Uru klanjanja molimo obično criki al va kapeli Sv. Antona prije Vičernje. Ure se mole od knjižic ke su tiskani 1934. leta, a ke smo reditali od svojih pokojnih. Duraju otpriliki uru vrimena i mole se vavik po nikoj nakani. Va knjižici su tiskani 32 ure klanjanja, a nakani su sekakove: za Domovinu, za pokojne članice, zahvale za dobročinstva, za nedije va adventu i korizmi i još čudo drugih, sve prelipe i potrebite „kao da su sada sastavljene“.

Nigda nas na Uri bude menje, nigda više, otpriliki dvajsetek žen pe promislimo malo koliko su jake i pred Bogon vridne te molitvi kada po istoj nakani moli *20 moliteljica!* Sprid dva leta naši Kapari su proslavili velu obljetnicu, 700 let služenja Bogu i bližnjim, ma ni *zanemarivo* ni ovih 120 let stalnoga *moljenja* Ure klanjanja ke se, koliko znamo, još od svih otočnih *župa* mole samo va Vrbniku.

Ovu Telovu naš plovat je dal tiskat spomen-figurice *prigodom* ove lipie obljetnice ze jako lipimi besedami, a po Uri nas je pozval va vjeronaučnu dvoranu na *druženje uz tortu i sok*. I na kraji, *razmislimo, napravimo iskorak, molimo još više, sve je stvar prioriteta! Kolika se milost može postići uz jednu malu žrtvicu moljenja?!*

Marinka Matanić Polonijo

Sačuvana je i oplemenjena baština od zlata...

U ovom tekstu prikazano je razdoblje 1995. - 2004. s osvrtom na sedamdesete

**„Vita, vita! Štampa naša gori gre!
Tako ja oću, da naša gori gre!“**

Tako započinje priča o 30 godina VKD-a *Frankopan* jer se nadovezuje na 1974. godinu u župi Vrbnik. Citi-
rajući legendarne rečenice žakna Jurja iz Roča koje je
ispisao radeći *Misal kneza Novaka* 1482., župnik Ivan
Kirinčić iskazao je svoje oduševljenje povodom tiskanja
prvog broja župnog lista *Vrbnički vidici* te daleke 1974.
Župnik je bio i odgovorni urednik dok je glavni urednik
bio Anton Bozanić. List su s puno odvažnosti i entuzijaz-
ma pokrenuli mladi vrbnički bogoslovi i prijatelji: Anton
Bozanić, Josip Bozanić, Ivan Brusić, Ivan Milovčić, Ivica
Kordić, Ivan Katunar, Anton Katunar te njihove vršnjaki-
nje Dore (Polonijo) Fugošić, Marija (Ivošić) Kraljić, Katica
(Hodanić) Volarić, Marija Dujmović Pavan, Marijana (Mi-
hovilić) Brusić, Savica (Milovčić) Mihalić i Nena (Brusić)
Symonds. U vremenu od 1974. do 1977. tiskano je osam
brojeva *Vrbničkih vidika*, list je umnažan ciklostilom
Sestara Srca Isusova iz Rijeke sredstvima dobrovoljnih
priloga, u tiraži od oko 700 primjeraka. Prva na-
slovnica je bila naprav-
ljena rukom, a potom
je uz pomoć fra. Jerka
Valkovića za naslovnicu
stavljena Abramoviće-
va litografija Vrbnika pa je
u svakom idućem broju
mijenjana samo boja.

*I ponovno nova svjetlost
Dan
Da li je to i nova nada
Možda samo za nekog, a možda danas i za mene
Tražim, tražim razumijevanje
Tračak svijetla, nadu
Hoću li je ikad naći?
Ljubavi, trebam je mnogo
I razumijevanja, i svijetla
Što će me voditi kroz ovaj tamni tunel
Tražim svoje mjesto
U vrtlogu života.*

Ova je pjesma, potpisana samo s Marina (prezime nepoznato) objavljena 1978. u osmom, posljednjem broju *Vrbničkih vidika* iz sedamdesetih godina. Kako to ponekad s pjesmama bude, i ne sluteći, pjesma je ostavila tračak nade svima, i eto, slijedom događaja i li-

stu *Vrbnički vidici* nadu da će ponovno zaživjeti jednog dana...

Devedesete.... Inicijativa

Stvaranjem hrvatske države kolektivno se probudila svijest o tome tko smo, što nas čini jedinstvenima i kako se percipiramo u odnosu na svijet oko nas, probudila se svijest o vlastitim vrijednostima, uvjerenjima, snagama, slabostima, spremnost na učenje i rast, onako kako se samosvijest budi u trenucima za koje kasnije vidimo da su određeni vremenom koje je dio važne povijesti.

Nakon dvadeset godina, krajem 1994. godine Marija Kraljić i Ivan Brusić pokreću inicijativu pozivom svojim prijateljima iz mladosti s kojima su zajedno bili aktivni sedamdesetih godina oko izdavanja *Vrbničkih vidika* i onima koji su kao mladi sudjelovali u predstavi „Sudjenje Isusu“. Okupili su se 19. siječnja 1995. na zajedničkoj misi Gospoiji, a potom nastavili druženje na kojem su zacrtali plan osnivanja Društva i ponovno pokretanje *Vrbničkih vidika*.

Osnivačka skupština

29. travnja 1995. godine u Domu na Škujici osnovano je Vrbničko kulturno društvo *Frankopan*, društvo za zaštitu i promicanje vrbničke baštine, sa sjedištem na adresi Placa Vrbničkog statuta 4. Usuglašen je program: 1. prikupljanje publikacija u kojima se znanstveno ili popularno obrađuju sadržaji vezani uz Vrbnik; 2. izdavanje lista *Vrbnički vidici*; 3. ožvljavanje rada folklorne skupine; 4. afirmiranje glagoljice u osnovnoj školi; 5. briga o materijalnim spomenicima baštine.

Za predsjednicu je izabrana Marija Kraljić, a za članove izvršnog odbora: Anton Katunar, Dorica Fugošić, Emil Brusić, Marija Dujmović Pavan, Ivan Brusić, vlč. Josip Kosić, Josip Polonijo, Katica Volarić. Na Skupštini je bila prisutna 41 osoba, a do kraja godine Društvo *Frankopan* brojilo je 75 članova. Tadašnji vrbnički župnik Josip Kosić dao je posebnu podršku i izniman doprinos Društvu.

„I tako je... jednu protuletnju nediju predvečer, z čudo dobre voje, bez šoldi, z judmi ki su uz dobru voju

imeli jasnu viziju će žele, z čudo ljubavi prema zavičajnoj baštini od zlata, malo pogače i žmuj žlahtini, Vrbničko kulturno društvo *Frankopan*

partilo va jeden veli i važni posel, ki dura do denes. Za mladih i starijih, za dicu, za judi, za Vrbnik. ...pametin se ozarenih judi, posebno drage prijateljice Marije Kraljić, zanosa..."

Obljetnica VKD-a *Frankopan* prilika je podsjetiti se na projekte Društva u proteklih 30 godina, u ovom broju, na realizirane u prvih 9 godina. 1998. godine na Izornoj skupštini za predsjednicu je ponovno izabrana Marija Kraljić i na funkciji je ostala do 2004. U Izvršnom odboru su se u tom periodu izmjenjivali: Andrina Luić, Jelena Butković, Katica Volarić, vlč. Josip Kosić, vlč. Anton Zec i Dorica Fugošić koja je sve do umirovljenja 2009. volonterski vodila knjigovodstvo, a potom u nadolazećim godinama blagajnu Društva.

Folklor 1995. - 2004.

Škola tradicijske glazbe, kanta, plesa, festivali i smotre, narodne nošnje...

Ovaj vid narodne baštine ima posebno mjesto. Početak je bio tko zna kad, u nekom davno minulom vremenu kad su ljudi iskazali kreativnost, osjećaj za ljepotu i sklad u stvaranju prekrasne narodne nošnje, u razigranom ritmu kola i *tanca*, napjeva i svirki *sopel*. Danas folklorne grupe (starija i mlađa) *ze sopcimi i kanturicami* nastupaju na svim svečanostima, događanjima, *za blagdeni* u Vrbniku, Garici, Risiki, na otoku Krku, u Hrvatskoj, a imali su i međunarodne nastupe. 1. prosinca 1995. započela je u organizaciji VKD *Frankopan* Škola svirke *sopela* u Vrbniku, koju je od osnutka, više od 20 godina, profesionalno vodio Ivan Pavačić. Već početkom 1995. u školu *sopaca* uključilo se 12 dječaka. *Kanturice i kanturi, dica i mladi počeli su učiti i kantat po staru!* Najprije su ih *kanet* poučavale Marija Mihovilić Sabjica i Mira Anić, a potom Ivan Pavačić. Rad folklornih skupina za djecu i mlade, *učenje domaćeg kanta i tanca pod sopeli* pokrenut pred trideset godina u kontinuitetu traje do danas. Neprocjenjivo! Voditelji folklornih skupina od 1995. do 2004. godine bili su: Franjo Braut, Marica Oršić, Dorica

Fugošić, Savica Plišić, Katica Volarić, Marija Kraljić, Ivana Gršković, Franjo Oršić, Marko Volarić, Svjetlana Justinić i Ivanka Mihalić.

Možemo izdvojiti: 1995. sudjelovanje na Festivalu folkloru otoka Krka u Omišlju; 1996. sudjelovanje na Festivalu folkloru otoka Krka u Dobrinju; 1997. suorganizacija i sudjelovanje na Festivalu folkloru otoka Krka u Vrbniku; nastup na Međunarodnoj smotri folkloru u Zagrebu; sudjelovanje na ustoličenju novoga zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića u Zagrebu; nastup na Vinokovačkim jesenima; 1998. nastup na Festivalu folkloru

otoka Krka u Puntu; nastup mlađe folklorne skupine na Dječjoj smotri mladih sopaca u Pinezićima (sopci su bili Dean Volarić i Dorijan Polonijo). Mlađa folklorna grupa 1998. brojila je 47 polaznika, a od toga 11 *sopac*, kao i *kanturice i kanturi*. U listopadu 1998. šestero mladih članova folklorne skupine iz Vrbnika, zajedno s članovima folklornih skupina iz Punta i Poljica i priobalnog dijela Hrvatske, sudjeluje na ispraćaju Svetog oca Ivana Pavla II u Splitu. 1999. za Dan državnosti mlađa grupa nastupa u Vrbniku, a u *Vrbničkim vidicima* ostala je zapisana vrijedna činjenica: „...*sopli su, tancali i zakantali, lipo po starinsku!*“ 2000. i 2001. starija folklorna grupa nastupa u Metkoviću na festivalu „Na Neretvu misečina pala“... Nastupalo se je na svim Festivalima folklor otoka Krka. 2003. bio je nastup folklorne skupine u Omišlju prigodom dolaska Ivana Pavla II. I sudjelovanje na Festivalu folklor u Vinkovcima. 2004. starija folklorna skupina gostovala je na Smotri folklor u Bitoli. Nastavit će se...

Izdavaštvo

Vrbnički vidici

Naš lokalni list, ponešto ipak drugačiji, svoj. Ljudi koji se bave znanstvenim radom, za *Vrbničke vidike* su rekli, da su nivo časopisa, da su *izvor* koji koriste u svojim radovima, posebno onima koji se tiču važne hrvatske povijesti vezane uz Vrbnik. Nama u Vrbniku, su i više od toga. S *Vidicima* se ovdje rađa, živi i umire. Kronika su našeg vremena. U njima rado čitamo tekstove koje pišu akademici, svećenici, ljudi od struke širokog spektra tema, pjesnici, ali i mi sami.

Od 1995. - 2025. izdani su *Vrbnički vidici* od broja 9 do broja 65 - tiskano je 57 izdanja. List se izdaje obično dva puta godišnje, ljetni i zimski broj. Iznimno 2001. tiskan je poseban broj *Vrbničkih vidika – Vrbnik grad i okolica*, vodič na hrvatskom i njemačkom jeziku prigodom *90 godina turizma u Vrbniku*, autorice Marije Kraljić. Posebni *Vrbnički vidici* tiskani su i 1997. povodom imenovanja vrbničkog sina Josipa Bozanića, tada Biskupa krčke biskupije za Nadbiskupa zagrebačkog. Teme nekih brojeva vrlo su često vezane uz obljetnice događaja iz povijesti, zaslužne ljude, ali i uz život Vrbnika danas. U lipnju 2000. g. broj je bio posvećen *900. obljetnici prvog pisanog spomena grada Vrbnika 1100. g.*

Marija Kraljić bila je glavna i odgovorna urednica od 1995. do Božića 2003., članovi uredništva su se mijenjali. Od 1995. do 1998. u uredništvu su bili: vlč. Josip Kosić, Andrina Luić, Jelena Butković, Ana Zubić i Suzana Gajdek. Od 1998. do 2000. uz glavnu urednicu časopis je uređivao vlč. Josip Kosić. 2001. i 2002. redovni brojevi *Vrbničkih vidika* nisu tiskani, a 2003. u uredništvu su bili Marija Kraljić, vlč. Anton Zec, Dorica Fugošić i Marina Valković. Nastavit će se...

Snimljeni Cd - i

2003. snimljen je CD „*Trajna ni-na-ne-na*“. Na njemu je objavljeno 25 skladbi naših narodnih napjeva, među kojima je i pjesma *Izvela mi divojka iz kamena vodu*. Taj je snimak vrlo star, učinjen 1961. Pjevali su Ivan Čubranić, Mate Ivanović i Anton Dminić, sva trojica rođeni oko 1891.

Pjesnička tradicija u Vrbniku, promocije knjiga, pjesničke večeri...

U Vrbniku se prema pjesmi oduvijek iskazuje ljubav, možemo reći da je u svakom naraštaju Vrbenčana bilo ljudi koji su pjesme stvarali, onih koji su pjesme pamtili, pjevali, kazivali ili zapisivali. Nije slučajno da je baš i pjesma *Vrbniče nad morem* učinila Vrbnik nadaleko poznatim. VKD *Frankopan* podržava i potiče pjesništvo organizacijom pjesničkih večeri, uključivanjem u organizaciju promocija knjiga. Angažirano podupire čakavski govor, *domaću besedu*, svoje pjesnike i pjesništvo uopće. Vrbnički pjesnici i pjesnikinje su redom članice/ovi *Frankopana*. Stoga ne čudi da je u takvom ozračju objavljen i promoviran impresivan broj knjiga i da su organizirana događanja posvećena pisanoj riječi. 1997. je održana promocija zbirke pjesama *Pokušavam zavrtjeti kazaljke* Radovana Toljanića, 2003. pjesnička večer na kojoj je bio zastupljen veći broj vrbničkih pjesnika i pjesnikinja, potom je izdan i Katalog od versi *Mrižice*. 1997. je održana promocija knjige *Hrvatske narodne pjesme što su se pjevale u Istri i na Kvarnerskih otocima*, Trst 1880. / Pazin 1997. Knjigu je predstavio prof. dr. Josip Bratulić. 1999. je predstavljena knjiga *Judi i užance* Vlaste Sušanj Kapićeve. U dijelu knjige Marica Stašić Milić zapisala je narodne običaje iz Vrbnika. 2000. pjesnička večer *Vrbniku za 900 let* u Baćin dvoru. 2003. je predstavljena pjesničko grafička mapa *Komadić bonace* Nevenke Arbanas

i Marine Valković na Gradcu. 2003. je predstavljena zbirka pjesama *Zlatne konca od jubavi* Marije Trinajstić Božić, a 2004. zbirka pjesama *Besedi z kamika i mora* Zore Volarić Perhat. Nastavit će se...

Neka od događanja..

1998. u Bačin dvoru je obilježena 150. obljetnica djevojačke početne učionice u Vrbniku. 2004. svečano je na Placi Vrbničkog statuta obilježeno 10 godina rada VKD *Frankopan*. Nastavit će se..

Zaslužni aktivisti VKD-a *Frankopan*

Iza svih projekata, kao i uvijek stoje ljudi. 30-ta obljetnica Društva prilika je da zabilježimo njihova imena jer su zaslužili - svi. Za prvih 9 godina izdvajamo tri posebno zaslužne osobe.

Marija Kraljić (1948. - 2013.) Prva predsjednica VKD-a *Frankopan*. Bila je zaljubljena u Vrbnik. Istinski i bezrezervno! Srcem i dušom ga je voljela, poznavanjem njegove povijesti, kreativnošću svoga bića. Jasnom vizijom čuvanja identiteta branila mu je krhku ljepotu i kulturu. Uvijek i usprkos svemu! Bila je učiteljica u školi, ali kako je rekla Ivana Vladilo, Marija Kraljić bila je i učiteljica iz predmeta Vrbnik svojoj djeci, djeci u školi i van škole, mladima, prijateljima, suradnicima, svim ljudima... Pokrenula je i okupila istomišljenike 1995. za osnivanje VKD-a *Frankopan*. Deset godina je vodila Društvo kao volonter, bila je urednica *Vrbničkih vidika*, priuštila nam brojna događanja za

pamćenje, uključila mnoge u aktivnosti čuvanja i promicanja baštinske kulture. Nakon završenog mandata u društvu *Frankopan* nastavila je žurno (objavila je knjige: *Vila z Hlama*, *Kamarica škripje* te *Štroligi* zajedno s Petrom Trinajstićem)... Kao da je predvidjela da nema puno vremena... U vremenu koje joj je od Boga bilo dano, u Vrbniku je ostavila neizbrisiv trag...

Ivan Pavačić Jecalićev (1936. - 2019.) Čuvar glazbene baštine, melograf, *sopec* i glazbeni pedagog, godinama je prikupljao i bilježio pjesme i plesove s otoka Krka te neumorno radio s brojnim generacijama *mladih sopac*, *kanturic* i *kanturi* te tako

pridonio očuvanju i prenošenju našeg glazbenog blaga na nove naraštaje. 2015. godine za izniman doprinos u promicanju tradicijske glazbe Hrvatskog primorja nagrađen je za životno djelo. Više od 20 godina u suradnji s VKD-om *Frankopan* profesionalno je učio djecu i mlade Vrbnika *sost*, *kantat* i *tancat*. Uvelike je zaslužan da danas va Vrbniku *sopu sopeli*.

Petar Trinajstić, rođ. 1946. Fotograf i redatelj, scenarist, filmski snimatelj, montažer. Autor je više od 70 dokumentarnih, edukativnih, reklamnih, kratkih igranih, eksperimentalnih filmova i video radova. Na brojnim festivalima u zemlji i inozemstvu za svoje filmove primio je stotinjak nagrada. Snimio je oko pola milijuna fotografija. Izlagao je na više samostalnih i skupnih izložbi u domovini i svijetu.

Nosilac je stručnog zvanja - majstor filma i više društvenih priznanja između ostalih i Nagrade Grada Rijeke. A za *Vidike*, *Frankopan*, *Vrbnik?* *Če je nan*,

dragi Pere Trinajstić? Jednostavno. Legenda! Čovik ki z objektivon piše živjeni naših dan! Posobojno i drugačije, čapiva i čapa smih, tugi, sriću, sence i dež, snig, voltice i klančiče, maški, piri i sprogodi, tesneki, more, judi - naše vrime! Vrbnički vidici - naslovnice, mijar litrati - živjeni Grada čapano va mrižu od neumornoga „ribara“ - Pera Trinajstića...

Zaključak

U ovom, tematskom tekstu zapisano je niz projekata VKD-a *Frankopan* u prvih 9 godina, rad je uspješno nastavljen do danas. O tome u sljedećem broju *Vrbničkih vidika*. Društvo je ispunilo svoj program, svoju bit. **Naša baština je sačuvana! Štoviše, ona je i nadograđena!** Radom volontera prije svega, financijskom podrškom Općine Vrbnik, Primorsko-goranske županije i dr. Ovaj se rad ogleda u svakom okretu *tesneka* i *tesnečića*, u *prebiru dičice pod sopeli*, u govoru, u izdavanju *Vrbničkih vidika*, knjiga, u pisanju glagoljicom, u svirci dragih *nan sopel!*

Naš bi život u Vrbniku bez *Frankopana* bio siromašniji, a srce manje ispunjeno. Jer sve što *Frankopan* radi je baština danas od jučer, za sutra, od naših za nas i naše najmilije. Ipak... od svega vrijednog ističe se rad sa djecom i mladima! Pa neka bude po sloganu Društva *Frankopan* i u godinama koje dolaze, neka se prenosi s generacije na generaciju *na mnoga leta! Baštinimo baštinu, stvaramo nove vrijednosti! I tako deje, i tako naprid!*

Marina Valković

Srebrni jubilej vlč. Zvonimira Seršića

U nedjelju, 29. lipnja svečanim misnim slavljem obilježili smo 25 godina svećeništva mons. Zvonimira Seršića, župnika Risike. Crkva sv. Jeronima bila je ispunjena mnogobrojnim vjernicima, a uz slavljenika je za oltarom bio i vlč. Anton Valković koji je u svojoj nadahnutoj propovijedi istaknuo činjenicu da naš župnik svoj srebrni svećenički jubilej slavi u svetoj jubilarnoj godini kada se organiziraju mnoga hodočašća u Rim. Pritom je usporedio njegov svećenički put s jednim velikim hodočašćem. Naime, vlč. Zvonimir u dva navrata boravio je u Rimu: prvo kao bogoslov, a nakon toga kao svećenik koji je deset godina radio u Generalnom tajništvu Sinode biskupa.

Župljani Risike za ovu su prigodu svome župniku simbolično poklonili misnicu ukrašenu detaljima od srebrnog brokata. Poželjeli su mu da ju nosi barem do svog idućeg jubileja – onog zlatnog. Vlč. Zvonimir svima je od srca zahvalio, radostan što je mogao svoju misu zahvalnicu proslaviti s ljudima koji su bili i ostali „dio njegove svakodnevice“. Slavlje se nastavilo uz druženje i domjenak na placi pred crkvom.

Maja Kirinčić

Dan svećeničkog posvećenja okupio svećenike otoka Krka

Na svetkovinu Srca Isusova – Dan svećeničkog posvećenja, u prijedpodnevnim satima, svećenici i redovnici s otoka Krka, predvođeni biskupom Ivicom Petanjkom, ove godine okupili su se u župi Risika.

Susret je započeo predavanjem kojeg je održao fra Ivica Strčić, OFM iz košljunskog samostana. Fra Ivica je na vrlo zanimljiv način predstavio okupljenima encikliku pape Franje *Dilexit nos*. Istaknuo je kako ova, četvrta po redu Franjina enciklika, za razliku od prethodne tri koje su Crkvu pozivale na izlazak i otvaranje potrebama svijeta, usmjerava na nutrinu, u mjesto gdje izvire „ljudska i božanska ljubav Srca Isusa Krista“ te oblikuje svako ljudsko srce. Nakon predavanja svećenici i redovnici imali su priliku za sakrament ispovijedi i bratsko zajedništvo.

Koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je biskup Ivica u župnoj crkvi sv. Jeronima. U homiliji biskup je izgublenu i nađenu ovcu na pastirovim ramenima slikovito opisao kao trofej i pobjedni znak koji se nosi nakon svakog vrijednog iskustva i kao potvrda da se sve ono prije isplati. Svećenike je potaknuo da u današnjem izgubljenom vremenu paze i čuvaju svoje svećeništvo, da ono ne bude promašeno i izgubljeno.

Milosni i duhovno jaki trenutak za svećenike i vjernike koji su sudjelovali u euharistiji bila je posvetna molitva Srcu Isusovu koju je biskup izmolio pred oltarom Srca Isusova.

www.bikupijakrk.hr

Nova ordinacija dentalne medicine u Vrbniku

Otvaranje nove moderno opremljene ordinacije dentalne medicine *va Šipunu* razveselilo je mnoge pacijente iz Vrbnika, ali i šire. To je za nas velika stvar, osobito zato što se radi o našoj dragoj sumještanki Marini Polonijo Grdinić, dr. med. dent. koja je godinama radila u Domu zdravlja u Krku, ali se odvažila ući u poduzetničke vode i otvoriti vlastitu privatnu ordinaciju. Danas nije lako biti poduzetnica pa smo i ovim tekstom htjeli pružiti podršku i dati priliku Marini da kaže nešto o svojem životnom pozivu i ostvarenju dugogodišnje želje.

„Ponekad pomislim da mi je žao što se na taj potez nisam odlučila puno ranije, ali na kraju krajeva mislim da u životu ipak sve dođe u pravo vrijeme. Sada, nakon što je prošla prva godina od otvaranja ordinacije, mogu reći da je to bio hrabar potez budući sam imala „siguran posao do mirovine“. Znam da bih požalila da nisam pokušala i nisam se prevarila. Svoj posao zaista volim. Volim raditi s ljudima. Od većine ljudi čuti ćete uzrečicu da je s ljudima najteže raditi, ali ja ne mislim tako.

Stomatologiju sam diplomirala na Medicinskom fakultetu u Rijeci 2006. g. i u struci radim nepunih 20 godina. Budući da je moje prvo radno mjesto bilo u jednoj privatnoj ordinaciji, od tada znam da je rad u privatnoj praksi jedini na-

čin da svojim pacijentima pružim najbolje od sebe i onog što stomatologija danas pruža. Bez praćenja trendova i stalne edukacije to nije moguće. Cilj mi je svakom pacijentu individualno pristupiti i prilagoditi se njegovim specifičnim potrebama kako bi u konačnici bio zadovoljan i kako bi dobio kvalitetnu uslugu. Biti poduzetnica nije uvijek lako, neizvjesno je i rizično, ali donosi veliko zadovoljstvo. Isto tako, ponekad je teško imati dobar balans između privatnog i poslovnog, ali zasada mi uspijeva.

U svojoj ordinaciji koristim visoko-kvalitetne proizvode renomiranih proizvođača, a što se tiče opreme, osim digitalnog RVG-a, radim strojnu obradu korijenskih kanala. Za profesionalno čišćenje zubi koristim piezon uređaj koji je za pacijente puno ugodniji prilikom rada kao i pjeskaru kojom se zubne naslage mogu u potpunosti ukloniti s površine zuba. Dragi čitatelji, brinite o svojem oralnom zdravlju! Osim na privlačnost vašeg osmijeha, ono uvelike utječe na zdravlje cjelokupnog organizma. Hvala svima koji su

mi dosada već ukazali svoje povjerenje, ali i svima onima koji će tek postati moji dragi pacijenti.“

Uredništvo

Osvrt na nastavnu godinu 2024./2025.

Ove nastavne godine nastava je završila ranije u odnosu na protekle, 13. lipnja, a prema novom kalendaru povratak u školske klupe bit će 8. rujna 2025. godine.

Nastavnu godinu završilo je 86 učenika, a od čega je osam učenika završilo svoje osnovnoškolsko obrazovanje. Niže razrede pohađa 51 učenik, a više 35 učenika što je ipak pokazatelj blagog povećanja broja učenika.

Ukupno imamo 18 učenika putnika, po 9 iz Risike i Garice. Nastava se održava u jednoj smjeni, nastavni predmeti su uglavnom svi stručno zastupljeni, ali do poteškoća dolazi kada su učitelji na bolovanju jer se teško nalazi stručna zamjena. Za učenike razredne nastave organiziran je produženi boravak i čuvanje učenika putnika do polaska autobusa.

Za sve učenike osigurana je besplatna marenada koju financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih kao i sudjelovanje u Školskoj shemi – dodjeli besplatnih obroka voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda. Osim što učenici imaju dva puta tjedno kuhanu marendu, a u ostale dane mogućnost izbora raznih namaza ili narezaka, uveli smo srijedom „švedski stol“ gdje učenici mogu po želji izabrati namirnice koje više vole, a s ciljem da marenada bude zdravije, koliko je to u mogućnosti školske kuhinje.

Tijekom godine obilježavali smo značajnije datume kao što su Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, Dan borbe protiv vršnjačkog nasilja, Dan različitosti, a u školi smo imali i nekoliko zanimljivih predavanja i radionica za učenike.

Učenici su sudjelovali i u branju školskih maslina. Dio maslinovog ulja koristili smo u školskoj kuhinji, a dio pakirali u male bočice s etiketom Eko škole „Fran Krsto Frankopan“ Krk, Područna škola Vrbnik.

Na samom početku ove nastavne godine naša škola se prijavila na nagradni natječaj *Valamara* „Tjedan domaćih marendi“ iz *Valfresco* kuhinje na kojem smo osvojili *Tjedan domaćih marendi za sve učenike naše škole*.

I ove godine, u sklopu obilježavanja Dana kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, naša se škola uključila u humanitarnu akciju Franjevačkog svetog reda *Mladi protiv gladi* za potrebe korisnika Socijalne samoposluge „Kruh sv. Elizabete“ gdje smo sakupili puno namirnica i tako darivali potrebite.

U prosincu smo sudjelovali u humanitarnom programu *Advent va Vrbniku* kao i na Božićnom koncertu u Krku. Priredba prigodom Sv. Nikole održala se u Domu na Škujici uz podjelu poklona za učenike od prvog do četvrtog razreda. U veljači smo imali *maškaranu nastavu* te barem na jedan dan oživjeli mesopust va Vrbniku.

Kao i svake godine učenici su se sa svojim učiteljima mentorima pripremali za školska natjecanja iz raznih predmeta. Sudjelovali smo i na *Hippo* olimpijadi iz Engleskog jezika. U školi je održano *Dabar* natjecanje iz informatike, a učenici su sudjelovali i na natjecanju iz *Sudoku*. Na međuškolskom natjecanju u poznavanju zavičajne povijesti „*Čo? Kadi? Zač?*“ osvojili smo prvo mjesto.

Učenici drugog i trećeg razreda sudjelovali su u projektu Primorsko-goranske županije „Županijska škola plivanja“ u moru i na bazenima Kantrida.

Puno učenika sudjeluje i u raznim izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima: Dramskoj skupini, Likovnoj skupini, Plesnoj skupini, Šahovskoj skupini, Novinarskoj skupini, Čuvarima baštine, Crvenom križu, pohađaju osnovnu glazbenu školu u Krku, pjevaju u školskom i crkvenom zboru, školskoj klapi, uče strane jezike, treniraju razne sportove, bave se plesom, ali i očuvanjem tradicije učenjem *sopel*, *kanta po staru* i folklorom.

Ove se godine po prvi put u našoj školi održao *The Voice* – izbor za najbolji glas naše škole. Audicija za školski *The Voice* održala se 8. svibnja. Mogli su se prijaviti svi zainteresirani učenici od 1. do 8. razreda. Najboljih 12 ušlo je u finale. U srijedu 4. lipnja u školskoj dvorani

finalisti su izveli pjesme po vlastitom izboru uz glazbenu matricu. Nastupili su: Luce Toljanić, Mia Mihovilić, Maris Dminić, Izidora Koščić, Marta Lukarić, Vito Katunar, Mateo Pavan, Karmen Toljanić, Lucija Lipovac, Ivona Volarić, Dora Volarić i Martina Sabljić. Svi su bili odlični te u izvođenju pjesama dali najbolje od sebe. Žiri u finalu bio je sastavljen od finalistice prvog hrvatskog *The Voice Kids showa* Pije Matković, zatim Davora Burlovića, profesora glazbene kulture, te Karle Manzoni Brozić, stručne suradnice. Pobjedu je odnijela Marta Lukarić (3. r.), drugo mjesto pripalo je Ivoni Volarić (6. r.) i treće mjesto Dori Volarić (7. r.).

Škola je i ove godine sudjelovala u Konzumovoj inicijativi *Mali veliki talenti* namijenjenoj hrvatskim školama. Uz pomoć učenika i roditelja sakupili smo puno kupona te smo u dogovoru s učenicima odabrali razne igre za učionice.

U suradnji s Carnetom i Trgovačkim društvom Smart island Krk d.o.o. u školu je uveden optički kabel te je cijela škola sada pokrivena brzim internetom. Na početku nastavne godine postavljen je klima uređaj u učionici za produženi boravak, a tijekom svibnja 2025. postavljeno je još pet klima uređaja u učionice što je u cijelosti

financirala Općina Vrbnik. Ugrađena su 3 led panela za ulazni hodnik i hodnik kod knjižnice. Nabavljene su nove zavjese za dvoranu, koju osim za izvođenje tjelesnog odgoja,

koristimo i za manje školske priredbe te dvije zelene ploče za učionice hrvatskog i engleskog jezika.

U drugom polugodištu postavljen je videointerfonski sustav te nove sigurnosne brave na ulazna vrata kako bismo povećali sigurnost u školi te osigurali evakuacijske izlaze za učenike. Radove je financirala Općina Vrbnik.

Uz pomoć Općine Vrbnik svake godine nabavimo nekoliko novih lektirnih naslova kao i knjige za nagrađene učenike koji su prošli sve razrede s odličnim uspjehom ili su sudjelovali na natjecanjima. Općina Vrbnik je i ove godine roditeljima nastavila sufinancirati dio troškova za nabavu knjiga i škol-

ske opreme. Zahvaljujemo Općini i načelniku Draganu Zahiji na financijskoj podršci.

Tijekom drugog dijela zimskih praznika uredili smo prostoriju za stručnu službu u kojoj su sanirani i ofarbani zidovi, nabavljen je novi ormar, panoe te zavjese. U sklopu sanacije uređeni su i zidovi sanitarija na donjem katu.

Tijekom prošlih ljetnih praznika izvedeni su radovi na kompletnoj sanaciji i uređenju sanitarija na gornjem katu te djelomičnoj obnovi na donjem katu. Zahvaljujemo Primorsko-goranskoj županiji na financijskoj pomoći za uređenje sanitarija te se nadamo i daljnjoj financijskoj pomoći i suradnji u realizaciji naših potreba i projekata.

U narednom razdoblju planira se dovršiti sanacija sanitarija na donjem katu, modernizirati sustav grijanja kako bi se postigla čim veća energetska učinkovitost i smanjenje troškova te nabaviti klima uređaji za preostale četiri učionice. Nadamo se da će u dogledno vrijeme započeti i izgradnja nove dvorane koju svi željno iščekujemo.

O svim aktivnostima koje se događaju u našoj školi možete pročitati u školskom listu *Bares* koji je izdan ove godine po dvadeseti put kao i na web stranici škole <http://osnovnaskolakrk.hr/vrbnik/>.

Svim učenicima i učiteljima želimo ugodne i lijepe praznike i vidimo se u jesen ponovno u školskim klupama.

Tomislav Božić, voditelj PŠ Vrbnik

Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir, Krk proslavila svoj dan „Uvijek dajem sve od sebe!”

*“...I ne misli nikad da ne može bolje, da ne može više,
Jer ti si još uvijek na početku knjige
Kuju ovaj život otvara i piše.”
Slavko Mihalić, “Ne osvrći se nikad”*

U eksterijeru Srednje škole Hrvatski kralj Zvonimir u gradu Krku, 30. travnja 2025. otvoreno je multisport igralište. Pored krčkog gradonačelnika Darija Vasilića, svojom su prisutnošću programu doprinijeli i učenici Srednje škole Hrvatski kralj Zvonimir praćeni svojim nastavnicima i ravnateljicom Gordijom Marijan.

Uz obilježavanje Dana grada Krka i Dana škole, u maloj sportskoj dvorani Srednje škole Hrvatski kralj Zvonimir, 5. lipnja 2025. organizirana je svečana proslava Dana škole. Brojni gosti i uzvanici, među kojima i čelnici sedam krčkih općina, srednjoškolci i njihovi profesori, uživali su u sadržajnom glazbenom i literarnom programu i prezentaciji postignuća protekle nastavne godine. Dan škole obilježen je pod geslom cjelogodišnjeg projekta “Uvijek dajem sve od sebe”, koji odražava predanost i strast, ne samo prema sportu, već svjedoči kako se radom, trudom i željom mogu preskočiti sve prepreke i ostvariti željeni ciljevi.

“Najvažnija poruka koju šaljemo učenicima je da ne odustaju, da u životu daju sve od sebe. Optimizam i upornost koje potičemo u školi, pomažu nam prevladati mnoge izazove odrastanja i školovanja naših učenika.”

Scenski nastup pod mentorstvom prof. Mirjane Komadina izveli su učenici Tomislav Žunić i Marija Brusici učenici 3. razreda gimnazije kao voditelji programa te Mare Dijanić i Marko Bogović, učenici 1. razreda gimnazije, koji su interpretirali stihove pjesama Slavka Mihalića “Ne osvrći se nikad” i Stjepana Lice, “Ljubav nikada ne prestaje”. Svoje glazbeno umijeće pokazale su članice ženskog zbora *Tiramol*, sadašnje i bivše učenice škole, pod vodstvom Lucije Kosić Palić. Uz početnu himnu, *kanturice* su izvele skladbe: *More snova*, *Tararajčica*, *Dobrinj je bili grad* i *Afrika* te oduševile publiku.

Gradonačelnik Dario Vasilić, u svoje ime te u ime čelnika otočnih općina, čestitao je učenicima i nastavnicima Dan škole i pohvalio njihove uspjehe ostvarene tijekom nastavne godine. Ravnateljica prof. Gordija Marijan

podsjetila je da Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir već godinama aktivno sudjeluje u europskim, Erasmus+ projektima kojima se šire znanja, vještine i promiče mobilnost učenika, ali i aktivnostima povezanim s promoviranjem aktivnog građanstva u sklopu projekata koji se provode u školi, koja je ujedno i službeni ambasador Europskog parlamenta. Naglasila je da doprinos stvaranju europskog prostora obrazovanja krčka škola dokazuje i sudjelovanjem u prekograničnim razmjenama, suradnjom s partnerskim školama iz Europe te izvođenjem visokokvalitetnih projekata mobilnosti u inozemstvu, koristeći mogućnosti financiranja koje joj pruža Erasmus akreditacija u području odgoja i općeg obrazovanja. Zahvalu je uputila i Gradu Krku za realizirani projekt obnove školskog sportskog igrališta koje zadovoljava potrebe krčkih srednjoškolaca i svih drugih građana, rekreativaca koji ga koriste u poslijepodnevnom i večernjim satima.

Učenici i mentori nagrađeni za uspjehe na natjecanjima

Za postignute rezultate na natjecanjima u znanju i sportu, ravnateljica Gordija Marijan, uz gradonačelnika Grada Krka i načelnike krčkih općina, nagradila je učenike i mentore koji su sudjelovali na županijskim, državnim i međunarodnim natjecanjima, ističući da je svaki njihov uspjeh rezultat truda, predanosti i volje za usvajanjem novih znanja i vještina. Načelnik Općine Vrbnik, Dragan Zahija nagradio je učenike i mentore: **Andriju Dobrinčića** (4. G) i njegovu mentoricu prof. Marijanu Tomašić za osvojeno 5. mjesto na državnom natjecanju iz Talijanskog jezika, učenika **Rina Juranića** (3. HTT) i mentoricu prof. Ivanu Šegulja za osvojeno 3. mjesto, na županijskom natjecanju iz Talijanskog jezika, učenika **Niku Šarinića** (2. GB) i njegovu mentoricu prof. Stelu Prendić

Maturanti, generacija 2024. / 2025.

Nagrađeni učenici s područja Općine Vrbnik

voj za osvojeno 3. mjesto, na županijskom natjecanju iz Kemije te učenika **Lovru Polonija** (4. HTT) za osvojeno 3. mjesto na županijskom natjecanju u odbojci.

Oni su budućnost otoka Krka

Odlukom Nastavničkog vijeća, za postignut izvrstan uspjeh i uzorno vladanje tijekom čitavog srednjoškolskog obrazovanja te uspjeh na natjecanjima, učenicima generacije proglašeni su: Adrian Polonijo učenik gimnazije, Isabella Međimorec i Iva Čulumović, učenice hotelijersko-turističkog programa, Luka Žužić, učenik strojarškog programa i Luka Rubinić, učenik ugostiteljskog programa. Među nagrađenim učenicima koji su postigli

izvrstan uspjeh i uzorno vladanje kroz sve četiri godine srednjoškolskog obrazovanja, je i učenica iz Vrbnika, **Dora Čubranić** (4. G).

Generaciji 2024./2025. želimo puno uspjeha u daljnjem obrazovanju i životu, uz nadu da će vrijednosti i znanja stečena u krčkoj srednjoj školi biti čvrst temelj za sve što ih čeka u budućnosti.

Erasmus mobilnosti: suradnja, učenje i europske vrijednosti

“Plan nam je održati kvalitetu škole koja je odavno prepoznata, zadržati našu međunarodnu vidljivost budući smo godinama u brojnim Erasmus programima te naši učenici redovno putuju u europske države na stručna usavršavanja, a učenici iz Europe dolaze k nama.”

U okviru Erasmus akreditacije SŠHKZ je realizirala mobilnosti učenika u sklopu programa Erasmus+. Međunarodni projekti učenicima otvaraju vrata svijeta, osnažuju komunikacijske i socijalne vještine te pridonose razvoju europskog identiteta. Nastavnicima takvi projekti omogućuju uvid u različite obrazovne modele i prakse, a istovremeno promoviraju hrvatsko obrazovanje na europskoj razini.

HOŠIGOV „Vremeplov“ je ujedno i put u budućnost: steći i širiti spoznaju kako se na zajedničkim vrijednostima temelji suradnja Hrvatske i Mađarske u zajedničkoj Europi.

S junacima Zrinskih u Krku – suradnja s partnerskom školom iz Mađarske

Ravnateljica Gordija Marijan s Anom Gajtán, glavnom ravnateljicom HOŠIG-a.

Literarna i plesna scena budimpeštanske Hrvatske škole prikazala je 2. lipnja 2025. u dvorani krčke srednje škole svoj kazališni komad „Vremeplov – Junaci i junakinje obitelji Zrinski“. Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đački

dom (HOŠIG) u Budimpešti je odgojno-obrazovna ustanova i kulturno-prosvjetno središte hrvatske zajednice u Mađarskoj, čije je poslanje izgradnja kulturnih mostova između Hrvatske i Mađarske. Tom cilju služi i njihov Vremeplov: uprizorili su književno-glazbeno-plesni i scenski prikaz događaja i života povijesnih velikana Zrinskih i Frankopana koje poštuju oba naroda, a čiji životi simboliziraju zajedničku sudbinu Hrvata i Mađara. Svečani događaj ujedno je bila i prilika za dogovor daljnje suradnje i ostvarenje zajedničkih projekata krčke srednje škole i HOŠIG-a na području povijesti, kulture, književnosti i sporta.

"Najveći dar koji možete dati svojoj djeci su korijeni odgovornosti i krila neovisnosti."
Denis Waitley

Srednja škola Hrvatski kralj Zvonimir Krk nastoji njegovati pedagoški optimizam, omogućiti učenicima stjecanje kompetencija potrebnih za nastavak obrazovanja, ostvarenje na tržištu rada i cjeloživotno učenje te pridonijeti njihovom razvoju kao samosvjesnih, odgovornih i kreativnih ljudi koji će biti sposobni razumjeti i kritički promišljati. Misao vodilja Škole: **"Dajmo djeci korijene i krila"**, ukazuje na važnost nasljeđa (korijeni) kao temelja za postizanje ciljeva u budućnost (krila).

Mirjana Komadina

Mobilnost učenika u svrhu učenja, 22. - 29. ožujka. 2025., Montargis, Francuska

Mobilnost učenika u svrhu učenja, 18. - 22. veljače 2025., Budimpešta, Mađarska

Posjet učenika i nastavnika iz partnerske škole GO Atheneum Geraardsbergen iz Belgije, 24. ožujka 2025.

„Svako slovo, svaki znak postaje zadatak lak”

U naslovu je naziv izložbe postavljene u galeriji *Decumanus* na kojoj je sudjelovao naš vrtić uz ostale otočne vrtiće, podružnice Dječjeg vrtića „Katarina Frankopan”. Izložba je nastala kao rezultat mnogobrojnih aktivnosti vrtića u provođenju bitne zadaće ustanove pod nazivom „Rana pismenost”.

Rana pismenost podrazumijeva sposobnosti i vještine potrebne za ovladavanje čitanjem i pisanjem. Dakle, da bi dijete moglo nesmetano učiti i usvajati određena znanja, potrebno je u predškolskoj dobi imati usvojene predvještine čitanja i pisanja tj. predčitalačke vještine. Predčitalačke vještine povezujemo s pripremom za školu, ali kako priprema za školu ne počinje u godini prije polaska

ču predčitalačke vještine. Svakodnevno koristimo različite oblike pisane riječi: slikovnice, priče, igrokaze, stihove, brojalice kroz koje djeca obogaćuju rječnik i stežu nova znanja. Često koristimo zavičajni govor pa smo tako napravili slikovni rječnik za riječi na vrbničkoj čakavštini.

Temelj za neometano usvajanje predvještina čitanja i pisanja podrazumijeva, između ostalog, uredan govorno-jezični razvoj. Govor je socijalni fenomen i njegov razvoj je moguć isključivo u uvjetima ljudskog okruženja. Obitelj kao najprirodnije okruženje djeteta ima najveću ulogu u procesu dječjeg razvoja općenito pa tako i govora. Razvoj govora počinje s prvim danima djetetova života (čak i prije jer dok je dijete još u utrobi sluša glas majke), dijete je okruženo glasovima, igračkama i rano počinje gugutati i oko prve godine izgovara prvu riječ. Uz poticajnu okolinu, brojalice, igre prstićima, listanje slikovnica, čitanje priča, razgovor, pjevanje razvija se i bogati dječji rječnik. Za razvoj govornog aparata važno je da dijete jede (žvače) krutu hranu. Isto tako važno je kretanje i vježbe ravnoteže u najranijoj dobi, puzanje i svi pokreti kod kojih dolazi do izražaja koordinacija ruku i nogu te oni koji prelaze preko središnje osi tijela čime se pomaže lakšem usvajanju čitanja i pisanja. Sve više se susrećemo s pojmom digitalni autizam, zbog velike izloženosti ekranima javljaju se teškoće u komunikaciji, stoga bi roditelji trebali biti oprezniji s vremenom koje dijete provede pred ekranima.

u školu, nego tad završava, s poticanjem predčitalačkih vještina treba započeti čim ranije. Zašto je to važno? Sve češće možemo čuti da djeca dobivaju odgodu za polazak u školu zbog odstupanja u govorno-jezičnom razvoju, odstupanja u području motorike, teškoćama pažnje i koncentracije te odstupanja u ponašanju. U vrtiću na različite načine potičemo ranu pismenost koja obuhvaća: fonološku svjesnost (izdvajanje inicijalnog glasa, glasovna sinteza i analiza, rima...), imenovanje slova, koncept o tisku, pripovijedanje, rječnik, predvještine pisanja (razvoj grube i fine motorike). Prije svega nastojimo osigurati bogato prostorno-materijalno okruženje, tako da su djeca izložena pisanoj riječi u cijelom prostoru vrtića, a u centru početnog čitanja i pisanja nudimo raznovrsne didaktičke igre i materijale koji poti-

I na kraju ne zaboravimo igru. Dijete u igri najlakše uči, razvija ponašanje usmjereno cilju, razvija motoriku, koncentraciju, maštu, obogaćuje govor, usavršava vještine komunikacije i osjeća se dobro.

Sonja Ivanović, voditeljica Dječjeg vrtića „Katarina Frankopan”, Područni vrtić Vrbnik

Sjajne nagrade stigle na Kvarner

Vinari Udruženja *Kvarner Wines* na najprestižnijem svjetskom vinskom natjecanju *Decanter World Wine Awards* ove su godine osvojili 12 medalja.

1. Pjenušac Amfora 365 Brut, 2018., Plovanić vina, Srebrna diploma (90 bodova)
2. Biser Žlahtina, Brut, 2023., Kuća vina Ivan Katunar, Brončana diploma (89 bodova)
3. Sansigot, 2020., Kuća vina Ivan Katunar, Brončana diploma (89 bodova)
4. Cabernet Sauvignon, 2022., Gospoja, Brončana diploma (89 bodova)
5. Žlahtina Sv. Duh, 2022., Gospoja, Brončana diploma (88 bodova)
6. 1288 Brut, 2019., Pavlomisir, Brončana diploma (88 bodova)
7. Žlahtina, 2024., Pavlomisir, Brončana diploma (87 bodova)
8. Belica MI2, 2022., Plovanić vina, Brončana diploma (87 bodova)
9. Rose, 2023., Kuća vina Ivan Katunar, Brončana diploma (87 bodova)
10. Cabernet sauvignon, 2022., Pavlomisir, Brončana diploma (87 bodova)
11. Zlatna Vrbnička Žlahtina, 2024., PZ Vrbnik, Brončana diploma (86 bodova)
12. Malvazija, 2023., Vina Mandić, Brončana diploma (86 bodova)

Izuzev Decantera, vina članova Udruženja *Kvarner Wines* osvojila su i mnoga druga značajna priznanja kvalitete:

1. OPG Ružić

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Pjenušac Ružić, jarbola, 2021., Srebrna diploma (89 bodova)

Jarbola Ružić, 2024., Srebrna diploma (85 bodova)
FESTIVAL VINA MOSLAVINA

Jarbola, 2023., Srebrna diploma

2. Plovanić vina

DECANTER WORLD WINE AWARDS

Pjenušac Amfora 365 Brut, pinot sivi, 2018., Plovanić vina, Srebrna diploma (90 bodova)

Belica MI2, verđić, divjaka, mejsko belo, jarbola, brajkovac, malvazija, 2022.,

Plovanić vina, Brončana diploma (87 bodova)

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Malvazija istarska, 2024., Zlatna diploma (90 bodova)

Pjenušac Plovanić, verđić, divjaka, jarbola, 2020., Srebrna diploma (87 bodova)

3. Vinarija Kapić

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Devica, chardonnay, malvazija istarska, muškat bijeli, 2023., Srebrna diploma (89 bodova)

Kastafska belica, verđić, mejsko velo, divjaka, 2024., Srebrna diploma (87 bodova)

Grm, malvazija istarska, 2022., Srebrna diploma (87 bodova)

Težak, teran, 2023., Srebrna diploma (87 bodova)

4. Vina Mandić

DECANTER WORLD WINE AWARDS

Malvazija, 2023., Vina Mandić, Brončana diploma (86 bodova)

5. Vinska kuća Pavlomisir

DECANTER WORLD WINE AWARDS

1288 Brut, chardonnay, pinot bijeli, žlahtina, 2019., Pavlomisir, Brončana diploma (88 bodova)

Žlahtina, 2024., Pavlomisir, Brončana diploma (87 bodova)

Cabernet sauvignon, 2022., Pavlomisir, Brončana diploma (87 bodova)

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY
Rose SL, cabernet sauvignon, 2024., Zlatna diploma (92 boda) i najbolje ocijenjeno ružičasto vino ocjenjivanja

Žlahtina Grand Cru, 2024., Zlatna diploma (92 boda) i najbolje ocijenjena žlahtina

Ružica Vinodola, cabernet sauvignon, 2024., Zlatna diploma (91 bod)

Chardonnay, 2024., Zlatna diploma (90 bodova)

Žlahtina kvalitetna, 2024., Zlatna diploma (90 bodova)

Žlahtina barrique, 2022., Srebrna diploma (89 bodova)

Geni, 2023., graševina, Srebrna diploma (88 bodova)

Muškat, 2024., Srebrna diploma (88 bodova)

San Marino, žlahtina, 2022., Srebrna diploma (86 bodova)

SABATINA

Žlahtina kvalitetna, 2024., Zlatna diploma

Žlahtina Grand Cru, 2024., Zlatna diploma

Rose SL, cabernet sauvignon, 2024., Zlatna diploma

Graševina, 2024., Zlatna diploma

VINISTRA

Žlahtina kvalitetna, 2024., Zlatna diploma i šampion ocjenjivanja

Žlahtina Grand Cru, 2024., Zlatna diploma

Chardonnay, 2024., Zlatna diploma

Ružica Vinodola, cabernet sauvignon, 2024.,

Srebrna diploma

6. PZ Vrbnik

DECANTER WORLD WINE AWARDS

Zlatna vrbnička žlahtina, 2024., PZ Vrbnik, Brončana diploma (86 bodova)

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Žlahtina selekcija, 2020., Srebrna diploma (89 bodova)

Zlatna vrbnička žlahtina, 2024., Srebrna diploma (88 bodova)

Sv. Mendalina, sansigot, debejan, hrvatica, brajdica, 2023., Srebrna diploma (88 bodova)

Žlahtina reserva, 2021., Srebrna diploma (86 bodova)

VINISTRA

Žlahtina grand cru, 2024., Srebrna medalja

Zlatna vrbnička žlahtina, 2024., Srebrna diploma

BJELOVARSKI PROLJETNI SAJAM – GUDOVAC

Zlatna vrbnička žlahtina, 2024., Zlatna diploma

FESTIVAL VINA MOSLAVINA

Zlatna vrbnička žlahtina, 2024., Srebrna diploma

ZADRUŽNI SAVEZ DALMACIJE – SABATINA

Zlatna vrbnička žlahtina, 2024., Zlatna diploma

7. Vinarija Gospoja

DECANTER WORLD WINE AWARDS

Cabernet sauvignon, 2022., Gospoja, Brončana diploma (89 bodova)

Žlahtina Sv. Duh, 2022., Gospoja, Brončana diploma (88 bodova)

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Desertno vino Sv. Nedija, žlahtina, 2020., Zlatna diploma (92 boda)

Žlahtina Sv. Duh, 2022., Zlatna diploma (91 bod)

Misno vino Gospoja, žlahtina, 2023., Zlatna diploma (90 bodova)

Pjenušac Gospoja, žlahtina, 2022., Zlatna diploma (90 bodova)

Cabernet sauvignon Gospoja, 2022., Zlatna diploma (90 bodova)

Žlahtina Gospoja, 2024., Srebrna diploma (86 bodova)

8. Kuća vina Ivan Katunar

DECANTER WORLD WINE AWARDS

Biser Žlahtina, Brut, 2023., Kuća vina Ivan Katunar, Brončana diploma (89 bodova)

Sansigot, 2020., Kuća vina Ivan Katunar, Brončana diploma (89 bodova)

Rose, cabernet sauvignon, 2023., Kuća vina Ivan Katunar, Brončana diploma (87 bodova)

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Sv. Ivan 2017, prošek, žlahtina, Dijamantna diploma (96 bodova) i najbolje ocijenjeno vino od autohtone sorte vinove loze

100 NAJBOLJIH VINA HRVATSKE – vinskiklub.hr

Žlahtina Single Vineyard Selection 2022., Bijela vina, Glas naroda, najbolje bijelo vino po izboru čitatelja portala

VINISTRA

Žlahtina Ivan Katunar, 2024., Srebrna medalja

FESTIVAL VINA MOSLAVINA

Žlahtina Ivan Katunar, 2024., zlato

Sansigot, 2021., srebro

Simply the best:

Žlahtina Ambra 2018. – Predmeti inspirirani događajima, ljudima, njihovim životom i stvaralaštvom – Kategorija suveniri

9. Katunar Estate Winery

CONCOURS MONDIAL DE BRUXELLES

Imolata, žlahtina, 2022., Zlatna medalja

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Prošek, 2018. – Žlahtina – Zlatna diploma (94 boda)

Imolata 2022. – Žlahtina – Zlatna diploma (92 boda)

Sansigot, 2020. – Zlatna diploma (90 bodova)

Festivum, 2020. – Srebrna diploma (88 bodova)

Kurykta Reserva, 2019. – Srebrna diploma (88 bodova)

VINISTRA

Imolata 2023. Zlatna medalja

Sansigot 2022. Srebrna medalja

Plavac mali 2022. Srebrna medalja

Pasito 2018. Brončana medalja

Sveta Nedija 2024. Brončana medalja

Žlahtina Sveta Lucija 2024. Brončana medalja

FESTIVAL VINA MOSLAVINA

Žlahtina, 2024., Srebro

Sansigot, 2022., Srebro

10. Vinarija Šipun

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Kapitul, cabernet sauvignon, merlot, petit verdot, 2017., Zlatna diploma (92 boda)

Žlahtina Šipun, 2022., Srebrna diploma (89 bodova)

Trojiščina, 2024., Srebrna diploma (88 bodova)

VINISTRA

Žlahtina, 2021., Zlatna medalja

11. Vinarija Nada

KVARNER INTERNATIONAL WINE TROPHY

Žlahtina, 2024., Zlatna diploma (90 bodova)

Soubze, 2018., Srebrna diploma (87 bodova)

Buzina, 2023., Žlahtina – Srebrna diploma (87 bodova)

Žlahtina Special Edition, 2023., Srebrna diploma (86 bodova)

Ivica Lukanović, župan Primorsko-goranske županije: „Danas obilježavamo uspjeh koji nije došao slučajno – rezultat je to dugogodišnjeg rada, ulaganja i ustrajnosti ljudi koji stoje iza svake boce vina. Posebno nas raduje što su upravo vina s Kvarnera prepoznata na najprestižnijim međunarodnim natjecanjima poput Decanter World Wine Awards, ali i na novopokrenutom Kvarner International Wine Trophy u Vrbniku. To su priznanja koja potvrđuju da kvarnerska vina postaju sve značajniji brend ne samo u Hrvatskoj, nego i u svijetu. Naš cilj je jednostavan – osigurati podršku koja će omogućiti da ova izvrsnost ne bude iznimka, već pravilo. Dragi vinari, vi ste ambasadori Kvarnera – Europske regije gastronomije 2026. godine, a kroz vaša vina, ljudi diljem svijeta

imaju priliku okusiti našu klimu, naše tlo, naš način života. U ime Primorsko-goranske županije, zahvaljujem vam na tome i želim vam još mnogo srebrnih i zlatnih diploma, ali još više – zadovoljnih gostiju koji će prepoznati kvalitetu i autentičnost kvarnerskog vina.“

Irena Peršić Živadinov, direktorica Turističke zajednice Kvarnera: „Turistička zajednica Kvarnera više od 30 godina sustavno razvija i podupire eno-gastronomsku priču regije, kao jedan od ključnih motiva dolaska gostiju. Posebno smo ponosni na suradnju s Udruženjem Vina Kvarnera, koja je 2021. godine dobila dodatni zamah kroz osnivanje zajedničkog brenda Kvarner Wines. Od tada bilježimo niz uspješnih nastupa na sajmovima i prezentacijama, ali i značajan rast u kvaliteti vina, što potvrđuju brojne međunarodne nagrade, uključujući preko 60 medalja s prestižnog natjecanja Decanter. Sve to dodatno pozicionira Kvarner kao vodeću eno-gastronomsku destinaciju koja s razlogom nosi titulu Europske regije gastronomije 2026. godine. Iskrene čestitke svima!“

Anton Brusić, predsjednik Udruženja Kvarner Wines u 2025. godini: „Izuzetno sam ponosan na nagrade koje osvajaju vina s Kvarnera, od našeg međunarodnog ocjenjivanja Kvarner International Wine Trophy u Vrbniku do najprestižnijeg svjetskog Decanter World Wine Awards. U prvom redu ponosan sam na činjenicu da je velika većina nagrada pristigla za vina od autohtonih sorti vinove loze Kvarnera, što je i nama vinarima poruka da nastavimo raditi i širiti vinograde s autohtonim sortama vinove loze. Slanje vina na ocjenjivanje kako bi se potvrdila kvaliteta proizvoda jedan je od tri glavna marketinška alata za komunikaciju i pozicioniranje brenda. Vjerujem da će tome doprinijeti i naši novi projekti Quarner Quality i Kvarner Wines Routh. Za najbolja vina s Decantera pripremamo i katalog za HoReCa tržište uz potporu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.“

doc. dr. sc. **Žarko Stilin**,
direktor Udruženja Kvarner Wines

**Kvarner
Wines**

Festival WineRi 2025. ruši rekorde

WineRi 2025., održan 21. i 22. ožujka bio je iznimno mjesto susreta vinara, njihove publike i vinskih profesionalaca u riječkom Exportdrvu, okupio je ljubitelje vina, stručnjake i sve one koji su željni otkrivanja odličnih vina Kvarnera i šire. Sjajno raspoloženje, nikad veći i kvalitetniji WineRi garantirali su da ovaj festival prerasta lokalne okvire i postaje motiv dolaska u Rijeku i na Kvarner. Sve se to sjajno vidjelo iz priloženog, odnosno same organizacije Festivala, kao i svega oko njega – iznimno uspješan organizacijski dvojac Žarko Stilin i Ivan Antić, strastveno, predano i vizionarski podiže neprestano ljestvicu, pretvarajući WineRi u nezaobilazan događaj za sve ljubitelje vina. Dan prije otvorenja održano je predavanje The best of Kvarner i kušanje vina po izboru u vinoteci Wine&Co u suradnji s Udruženjem Kvarner Wines, Turističkom zajednicom Kvarnera, Hrvatskim sommelier klubom i regionalnim vinskim organizacijama. Od milja nazvan „oda mediteranskom načinu života“ WineRi 2025. je doveo u Rijeku 600 etiketa vina, 100 izlagača (vina, rakije i likeri, sir, suhomesnati proizvodi, čokolada, maslinova ulja) te niz masterclassova, radionica i predstavljanja u sklopu kojih su se sudionici od vrhunskih sommeliera i Kvarner Wines ambasadora mogli upoznati s vinima iz različitih dijelova Hrvatske. Festival je također imao i humanitarni karakter te su posjetitelji

mogli donirati sredstva Udruzi Srce za nju, koja skrbi o prijevozu žena oboljelih od karcinoma.

Festival WineRi u Rijeci ne samo da je ponudio izvanredno vinsko iskustvo, već je i istaknuo važnost očuvanja tradicije vinogradarstva i agrikulture na Kvarneru te pružio priliku za promociju regije kao destinacije za ljubitelje vina i fine hrane.

Jutro prije Festivala, organizatori su organizirali vođenu turu centrom Rijeke te posjet najljepšoj hrvatskoj tržnici – onoj riječkoj. Festival je započeo uz buku zvončara te vrbničke sopce i Ružice Vinodola te se nastavio uz šušur i veselje, guštanje narednih par sati.

Na svečanom otvaranju Festivala okupljene su pozdravili predsjednik Udruženja Kvarner Wines Anton Brusić, zamjenik župana Primorsko-goranske županije Vojko Braut, gradonačelnik Rijeke Marko Filipović, posebni savjetnik Predsjednika Republike za ekonomiju Velibor Mačkić, državni tajnik u Ministarstvu poljoprivrede Tugomir Majdak, direktorica turističke zajednice Kvarnera Irena Peršić Živadinov, direktor Turističke zajednice grada Rijeke Petar Škarpa, potpredsjednik Hrvatske gospodarske komore i predsjednik Obrtničke komore Primorsko-goranske županije Emil Priskić te Ivana Puhelek, predsjednica ocjenjivačkih komisija.

doc. dr. sc. Žarko Stilin,
direktor Udruženja Kvarner Wines

In honorem Dei et in honorem vini

Opatija je 17. i 18. svibnja po prvi put bila domaćin prestižne Viteške svečanosti Europskog vinskog viteškog reda. Više od 100 vinskih vitezova i dama, u svečanim odorama, prodefiliralo je centrom Opatije uz zvuke *sopel* naših *sopac* Deana Volarića i Ivana Dminića. Svečanost je započela misnim slavljem u Crkvi sv. Jakova, a nastavila se svečanim činom akreditacije i intronizacije novih članova reda. Svečanost je pjevanjem hrvatske himne i *Ave Marije* uzveličala naša vrbnička vinska dama Egle Katunar. Događanje su uljepšali nastupi malih folkloriša VKD-a *Frankopan* Vrbnika i FA-a *Zora* dok su se na terasi Hotela *Kvarner* kušali pjenušci koji su dozrijevali u kvarnerskom podmorju. Cijeli viteški vikend započeo je Viteškom

akademijom i sjednicom Senata, a završio je posjetom Kastvu. Europski vinski viteški red (Ordo Equestris Vini Europae – OEVE) obnovljen 1984. godine u drevnom austrijskom gradu Eisenstadtu. Baštini dugu tradiciju viteštva utemeljenu na Redu sv. Jurja iz 1468. godine. Njegova hrvatska podružnica, Hrvatski viteški konzulat, osnovan je 2002. godine i danas okuplja oko 200 članova, među kojima su brojni ugledni vinari, poduzetnici i javne osobe, a među njima s otoka Krka: Egle Katunar, Ivan Katunar, Toni Katunar, Mate Mrakovčić, Boris Mrakovčić, Izidor Čubranić, Zoran Petrinić, Nikola Kukurić i Vilim Špoljar. Geslo je reda "U slavu Boga i u slavu vina".

Uredništvo

Kvarner International Wine Trophy u Vrbniku

U pršutani *Gospoja* u Vrbniku održano je prvo nacionalno međunarodno ocjenjivanje vina srednje-jugoistočne vinske Europe *Kvarner International Wine Trophy*. Ocjenjivanje vina je okupilo 25 renomiranih stručnjaka iz svijeta vina, certificiranih ocjenjivača Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, sommeliera i vinskih novinara iz Hrvatske, Mađarske i Austrije. Ocjenjeno je 260 etiketa vina, 41 različita sorta iz 6 zemalja. Ocjenjivanje je provedeno prema međunarodnoj metodi 100 bodova, a vina su razvrstana u kategorije uključujući pjenušava, bijela, ružičasta, crna, ekološka te vina od autohtonih sorti. Projekt predstavlja ključnu inicijativu za daljnji razvoj vinske scene Hrvatske i ovoga dijela Europe te baštine Kvarnera, regije koja će 2026. godine ponijeti prestižnu titulu Europske regije gastronomije. Posebna pažnja, odnosno nagrada za najbolje ocjenje-

no vino od autohtonih sorti vinove loze i vino redovite berbe od autohtone kvarnerske vinske sorte vinove loze žlahtina doprinosi promociji i pozicioniranju vina od autohtonih sorti. Ovo je ocjenjivanje pozicionirano kao značajno nacionalno ocjenjivanje i činjenicom da su izabrana i najbolja vina pristigla na natjecanje hrvatskih vinskih regija Slavonije i hrvatskog Podunavlja, Središnje bregovite Hrvatske, Hrvatske Istre i Kvarnera i Dalmacije.

Dr. sc. Ivana Puhelek, predsjednica ocjenjivačke komisije: „Uza sva regionalna ocjenjivanja u Hrvatskoj još uvijek postoji potreba za jednim nacionalnim, ali opet međunarodnim, kvalitetnim objektivnim i profesionalnim ocjenjivanjem vina u Hrvatskoj, koje stavlja naglasak i na regionalizaciju Hrvatske i njenih specifičnosti i na vina od autohtonih hrvatskih sorti vinove loze. a to je upravo *Kvarner International Wine Trophy*. Projekt je to koji je objedinio cijelu Hrvatsku, sve četiri vinogradarske regije, a mi smo osim bogate vinske liste pristigle na ocjenjivanje uspjeli okupiti vinske stručnjake iz cijele Hrvatske – od Erduta, Međimurja preko Istre i Kvarnera do Dalmacije. Veseli me što je prva godina već pokazala svijetlu budućnost ovog ocjenjivanja, a tome idu u prilog i brojke – 260 uzoraka vina, 41 sorta, 6 zemalja,

25 ocjenjivača i 14 šampiona. Kriteriji ovog ocjenjivanja su podignuti s ciljem da se približimo velikim svjetskim ocjenjivanjima, koja su trenutno vrlo popularna, ali i sa željom i ciljem da se ovo ocjenjivanje uzdigne iznad ostalih regionalnih i lokalnih ocjenjivanja koja trenutno imamo. Uvjerena sam kako će ovo ocjenjivanje rasti iz godine u godinu, a mi ćemo zajedničkim snagama pokazati da možemo napraviti ocjenjivanje svjetskoga ranga te i na taj način graditi budućnost hrvatske vinske scene. Ovim ocjenjivanjem stvaramo relevantnu platformu koja nadilazi postojeća regionalna natjecanja i doprinosimo prepoznatljivosti Hrvatske na vinskoj karti svijeta.“

Dr. sc. Irena Perišić Živadinov, direktorica Turističke zajednice Kvarnera: „Ovaj projekt predstavlja važan korak u promociji Kvarnera kao prepoznatljive eno-gastro-nomske destinacije. Ocjenjivanje vina na međunarodnoj razini dodatno učvršćuje našu poziciju na vinskoj karti Europe te doprinosi razvoju lokalnog vinarstva i turizma.

Titula Europske regije gastronomije 2026. godine za nas je velika čast, ali i obveza da nastavimo ulagati u kvalitetu, autentičnost i promociju naše bogate eno-gastro-nomske ponude. Drago mi je da su i u ovom projektu sudjelovali ambasadori projekta Kvarner – Europska regija gastronomije 2026 – Klaudio Jurčić, Daniela Kramarić, Lucija Matijević, Tomislav Pavlešić i Žarko Stilin.“

Anton Brusić, predsjednik Udruženja Kvarner Wines: „Projekt Kvarner International Wine Trophy predstavlja prekretnicu za Kvarner, jer kroz njega stvaramo prepoznatljiv brend koji će našu vinsku ponudu predstaviti svijetu. Pokretanjem ovoga brenda zaokružujemo marketinšku vinsku priču Kvarnera uz postojeće brendove Udruženje Kvarner Wines, Međunarodni eno – gastro festival WineRi i Kvarner Wines Route i postavljamo temelje za vinsku budućnost regije.“

doc. dr. sc. Žarko Stilin,
direktor Udruženja Kvarner Wines

Žlahtina u čaši s potpisom

U pršutani *Gospoja* u Vrbniku Turistička zajednica Kvarnera, Udruženje Kvarner Wines i Klaudio Jurčić proveli su i predstavili novi projekt *Žlahtina u čaši s potpisom* koji je nastavak velikog projekta *Žlahtina – vinska kraljica Kvarnera*. Projekt je još jedan važan korak prema ostvarenju vizije Kvarnera kao Europske regije gastronomije. Ovaj projekt donosi inovaciju koja će omogućiti žlahtini, kraljici kvarnerskih vina da zasja u čaši stvorenoj upravo za nju.

U suradnji s renomiranim svjetskim proizvođačem čaša Italesse, žlahtina će dobiti svoju posebnu čašu, pomno odabranu od strane stručnjaka, kako bi njeni jedinstveni okusi bili uživani na najbolji mogući način. Naša kraljica ne zaslužuje ništa manje, a ljubitelji vina zaslužuju potpuno iskustvo uživanja u njoj. U Vrbniku su se okupili enolozi, vlasnici vinarija, vinski novinari, sommelieri, vlasnici restorana i birali između 9 ponuđenih čaša za žlahtinu. Kristalizirale su se 2 čaše iz kojih će Italesse izraditi posebnu čašu za vino i pjenušce autohtone kvarnerske vinske sorte žlahtina.

Domaćin odabira čaše i predsjednik Udruženja Kvarner Wines Anton Brusić rekao je kako mu je izuzetno drago da je Turistička zajednica Kvarnera prepoznala žlahtinu kao najvažniji vinski motiv i podržala projekt Klaudia Jurčića *Žlahtina - vinska kraljica Kvarnera* čiji je nastavak i odabir čaše za vino od te sorte. „Jedna od najčešće zapostavljenih, ali izuzetno važnih komponenti vinskoga doživljaja je čaša u kojoj se to vino služi. Prava čaša za vino nije samo pitanje estetike već je to ključni element koji može transformirati iskustvo pijenja vina. Drago mi je da je kolega Jurčić izabrao i dogovorio tvornicu Italesse koja je jedna od najznačajnijih svjetskih tvornica čaša da se uključi u projekt. Nas sedam proizvođača vina od žlahtine na Kvarneru, koji proizvodimo 40 etiketa i gotovo 2 milijuna butelja vina od žlahtine

pozdravljamo projekt i vrlo se rado u njega uključujemo“, rekao je Brusić na početku provedbe projekta.

„Projekt *Žlahtina u čaši s potpisom* usmjeren je na razvoj idealne čaše koja će najbolje istaknuti sva organoleptička svojstva žlahtine – njezinu svježinu, voćnost i karakteristike koje krasi mladu i svježiju varijantu ove sorte. Kako bismo osigurali da oblik i veličina čaše budu u potpunosti prilagođeni žlahtini, u procesu će sudjelovati 20 priznatih stručnjaka iz područja enologije i somelierstva. Njihova degustacija i stručna procjena bit će ključne u kreiranju čaše koja će omogućiti vrhunsko iskustvo uživanja u ovom jedinstvenom vinu“, o projektu je rekao Klaudio Jurčić.

Direktorica Turističke zajednice Kvarnera dr. sc. Irena Perišić Živadinov istaknula je kako je izuzetno veseli što se suradnja Turističke zajednice Kvarnera i Udruženja Kvarner Wines nastavlja kroz ovaj vrijedan projekt. „Pronalaženje savršene čaše za žlahtinu od iznimnog je značaja za našu regiju jer na taj način dodatno brendiramo žlahtinu kao kraljicu Kvarnera, ali i samu destinaciju. To je posebno važno u kontekstu činjenice da će Kvarner 2026. godine ponijeti prestižnu titulu Europske regije gastronomije, a ovakvi projekti dodatno potvrđuju bogatstvo i autentičnost naše eno-gastro-nomske ponude.“

doc. dr. sc. Žarko Stilin,
direktor Udruženja Kvarner Wines

DRON – nova tehnologija u uzgoju vinove loze

Prije dosta godina, u Vrbničkim vidici- ma pisalo se *od vrbenskih kunpanij* pa se spomenulo da je jedna kunpanija u Vrbniku nosila ime „Pučići“, jer da su uvijek govorili da će sve jednog dana biti kako bi u našem čakavskom dijalektu rekli „na pučiče“. Osim što je ta generacija bila *ajmo je nazvati pronicljiva*, a vjerojatno je svaki od njih samo dva puta godišnje kročio u vinograd, ni slutili nisu da će se jednog dana rad u vinogradu i uzgoj vinove loze uvelike svest na „pučiče“.

Kako vam je vidljivo u naslovu je DRON ili stručnijim izrazom BESPILOTNA LETJELICA, riječ koju u danu našalost više puta vjerojatno čujete, jer gotovo da nijedne vijesti ne mogu proći bez izvještaja kako je: „netko nekog gađao bespilotnim letjelicama“. Ovdje je ipak riječ o humanom i svrsishodnijem pristupu i upotrebi bespilotnih letjelica koje ću dalje u tekstu oslovljavati kao DRON, jer mi je tako lakše, a i vama čitateljima će biti lakše prihvatljiv ovaj termin.

Tijekom lipnja u dva navrata, u Vrbniku u Vrbničkom polju i Novom Vinodolskom u vinogradima Pavlomir, imali smo prilike vidjeti mogućnosti primjene drona u tehnologiji uzgoja vinove loze te dobiti informacije koje su mogućnosti primjene drona u dijagnostici, prije svega nedostatku biogenih elemenata, dijagnostici prisutnosti nekih od najznačajnijih kriptogramskih bolesti (*Pero- nospora, Pepelnica, Eska...*), dijagnostici stupnja zrelosti grožđa itd. Također, uz prenošenje informacija, prikazane su mogućnosti same primjene. Sve su ovo koraci u vidu spoznaja koje su nam potrebne kako bi na pravi način i pravovremeno pružili vinovoj lozi uvjete koje će u konačnici dati visokokvalitetan plod za proizvodnju hvaljevrijednog i užitnog vina.

Ove prikaze primjene drona u uzgoju vinove loze, točnije demonstracijske aktivnosti, odvijale su se u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprave za stručnu potporu razvoju poljoprivrede koji ovakve demonstracijske aktivnosti provode na području cijele Republike Hrvatske, u sklopu Intervencije

78.01., a dio su Strateškog plana zajedničke poljoprivredne politike 2023. – 2027.

Prva demonstracijska aktivnost (u daljnjem tekstu koristi ću kraticu DA), odnosno prikaz rada drona u vinogradu, održala se na početkom lipnja u Vrbničkom polju, taman u vrijeme završetka cvatnje vinove loze i početka fenofaze rasta i razvoja bobice. Za ovu DA bila je uz organizatore prisutna i tvrtka DIGITAL AGRO koja uz ponudu dronova, u svojoj ponudi ima i meteorološke stanice, kamere za praćenje

fenofaza razvoja raznih kultura, kamere za praćenje štetnika kao što su *Američki cvrčak* ili *Maslinina muha*.

Na ovoj DA kolege iz tvrtke DIGITAL AGRO prvo su ukratko opisali način na koji se koristi aplikacija kojom upravljamo dronom u primjeni zaštitnih sredstava i folijarnih gnojiva koje koristimo u tehnologiji uzgoja vinove loze. Prije svega potrebno je u aplikaciju unijeti sve poznate podatke: koordinate ARKOD čestice, visinu primjene, željeni utrošak vode itd. Nakon što smo sve podatke spremili, ti podaci za predmetnu ARKOD parcelu ostaju trajno pohranjeni te se mogu prema potrebi mijenjati. Nakon unosa podataka, slijedilo je punjenje drona vodom i bojom, kako bi kasnije imali mogućnost provjere primjene *škropiva*, u našem slučaju vode i boje, u cijelom dijelu habitusa vinove loze. Ono što ovdje treba istaknuti je da je ovo samo djelić mozaika u primjeni drona, u primjerice zaštiti vinove loze, iz razloga, što je za ovu primjenu, treba i to naglasiti, potrebna logistika u vidu spremnika s pripremljenim *škropivom* (otopina djelatne tvari; poznatog trgovačkog naziva i vode) te agregat za napajanje punjača baterije kojih može biti 2, 3 ili 4, a koji se u vrijeme leta drona pune te kad dron dođe u bazu na nadolijevanje, baterije se mijenjaju.

Nakon svega navedenog krenuli smo u aplikaciju, prikaz primjene sredstva u zaštiti vinove loze. Spremnik od 40 l napunili smo vodom i dodali boju. Izvršili smo dvije primjene jer smo na zadanu površinu trebali aplicirati ukupno 78 l *škropiva*. Interesantno je to da se dron nakon što ostane bez *škropiva*, vrati u bazu, napuni se

novim *škropivom* i vraća se točno na poziciju gdje je ostao bez *škropiva* i nastavlja daljnju primjenu. Nakon završene primjene uzeli smo nekoliko listova s vrha, sredine i baze loze te 2 zametnuta grozdića kako bi se uvjerali u prodor *škropiva* u sve dijelove habitusa vinove loze, a to smo uvidjeli, umetnuvši spomenute vegetativne i generativne organe pod termovizijsku kameru. Ovdje smo imali priliku vidjeti raspored kapljica na listovima i grozdićima, drugim riječima mogli smo vidjeti uspješnost aplikacije *škropiva* na vegetativne i generativne organe vinove loze.

U Vrbniku smo imali prilike vidjeti 2 tipa drona, jedan zapremine 40 l i drugi nešto manji zapremine 25 l koji se osim u aplikaciji zaštitnih sredstava mogu koristiti i u aplikaciji gnojiva. Osim spomenutih, prikazana je i primjena manjeg drona koji se koristi kod snimanja terena za potreba unosa podataka za primjenu primjerice sredstava za zaštitu bilja, zatim za snimanje stanja nasada u smislu zdravstvenog stanja, stanja opskrbljenosti hranjivima tvarima, prisutnosti neke od bolesti ili prepoznavanje praznih sadnih mjesta u vinogradu.

Naravno interakcija na ovoj DA bila je jako prisutna pa su polaznici ove DA, u toku održavanja, postavljali i pitanja koja su se nekako sama po sebi nametala. Tako je primjerice korisnike zanimalo koliki je vijek trajanja baterije drona, a odgovor je bio oko 1000 h. Isto tako, zanimalo ih je može li dron pomoći prilikom borbe protiv mraza, na što su dobili odgovor kako postoji mogućnost, ali za sada još nisu imali iskustva s takvim primjenama.

Druga DA, prikaz primjene drona u vinogradu, bila je dan nakon Ivanje, u vinogradima Pavloimir u Novom Vinodolskom. Ova DA organizirana je u suradnji s tvrtkom ALTI AGRO. Kolegica Ivana Rendulić Jelušić za početak je ispred same tvrtke napravila prezentaciju u ugodnom ambijentu vinske kuće *Pavloimir* gdje je osim predstavljanja tvrtke, predstavila čim se bave, kako i s kim od proizvođača surađuju te o kojim projektima je riječ. Na ovoj prezentaciji naglasak je bio na stanju nasada, s obzirom na to da su kolegica Ivana i njezin suprug Tin razvili svoju aplikaciju, odnosno softversku platformu VINEYARD ANGEL koja ima ulogu uz pomoć umjetne inteligencije predvidjeti svaki aspekt u tehnologiji uzgoja vinove loze. Dakle, ovdje je bilo riječi o samoj detekciji problema koji imamo u vinogradu bilo da je on uzrokovao bolešću, fiziološkim nedostatkom ili je pak riječ o odabiru najboljih pozicija od kojih ćemo ubrati najkvalitetnije grozde i trenutku kada ćemo brati grozde. Nakon prezentacije tvrtke ALTI AGRO, u prostoru degustacijske

sale izašli smo u vinograde i vidjeli primjenu drona u aplikaciji sredstava za zaštitu bilja u vinogradu.

Na kraju dao bih svoj osvrt i mišljenje o primjeni drona u uzgoju vinove loze, ali i općenito o primjenu u poljoprivredi. Činjenica je kako se primjena drona već odvija. To je tehnologija koja se u poljoprivrednoj praksi razvija 10-ak, a možda i više godina. Primjerice

na poljoprivrednom sajmu u Hannoveru 2017., Institut i visoka škola za vinogradarstvo i vinarstvo iz Geisenheim imala je u istraživanju primjenu prototipova drona u uzgoju vinove loze. Tako da je primjena drona nešto s čim ćemo se sve učestalije susretati.

U tehnologiji uzgoja vinove loze, sigurno je hvalevrijedna činjenica kako imate mogućnost sredstvo za zaštitu bilja na površini od 6 ha aplicirati u 4 h. Pozitivan aspekt ovoga je velika ušteda vremena, a ono što je možda jedan manjak je logistika koju morate pritom imati uza se, u vidu, agregata za punjenje, spremnika s pripremljenim *škropivom* i morate biti u dometu od minimalno 1 km. Međutim, kada sve te bitne momente jednom ustalite i posložite, svaka sljedeća aplikacija,

vjerujem, će biti lakša. Što se pak tiče snimanja vinove loze kako bi se utvrdili eventualni nedostaci koje smo prije spomenuli ili donijela odluka o početku berbe ili odluka o poziciji berbe, mislim da je to nešto oko čega ne bi trebali dvojiti, već ako imamo prilike za provest takve ideje, učiniti to odlučno.

Definitivno, dron je nešto što nas čeka u budućnost u gotovo svim poljoprivrednim proizvodnjama (vinovaloza, masline, ratarski usjevi, voće, povrće) samo je na nama da se prilagodimo, jer prije ili kasnije, nekako mislim, da ćemo se morat prilagodit, pogotovo oni koji će se odlučiti baviti poljoprivrednom proizvodnjom i od poljoprivrede kreirati svoju egzistenciju.

Tko zna, možda već i za ovu *trgodbu* poleti koji dron iznad Vrbničkog polja da nađe najbolje grozde, za proizvodnju najboljih kapljica naše Žlahtine pa da iznjedri još po koju medalju za najbolja vina u Vrbniku kao što je to bilo i u proteklih godinu dana!

Ako nekog zanima malo više od ovog teksta probajte istražiti na slijedećim poveznicama: DIGIRAL AGRO <https://digitalagro.eu/> i ALTI AGRO <https://alti-agro.hr/> Zdravi i veseli bili!!!

Dominik Gršković,
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Humanitarni Advent va Vrbniku održan šesti put

Već šestu godinu udružili smo se u vrijeme adventa kako bismo se kroz pomaganje, zajedništvo, radost i blagdanske aktivnosti približili pravom smislu adventa i Božića. Ovogodišnje izdanje *Adventa va Vrbniku* organizirali su, kao i svake godine, članovi Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan*, mladi Vrbnika, TZO Vrbnik, Općina Vrbnik te djeca i djelatnici vrbničke osnovne škole i vrbničkog vrtića uz sponzorstvo vrbničkih i otočnih poduzetnika.

Tijekom adventa Vrbnik je zasjao u blještavom ruhu lampica, a za blagdanske *kantuniće* bile su zaslužne Frankopanke. Djeca i djelatnici naših odgojno-obrazovnih ustanova vrijedno su tjednima izrađivali ukrase te pripremali program priredbe. U subotu 14. prosinca svi su bili spremni. Postavljeni su štandovi s ukrasima i tombolom, čajem, kuhanim vinom i *fritama* te šator za druženje, opremljen svime što je potrebno da nitko ne bude žedan ni gladan. Dobro raspoloženje nije pokvarila niti kiša. Prvi dio programa održan je u domu. Veseli izvođači - vrtičarci i osnovnoškolci ponovno su nas zadržali svojim bogatim programom ispunjenim glazbenim,

scenskim i plesnim točkama uz oduševljenje svih prisutnih. Mnoštvo se okupilo i na Škujici kako bi se podružili uz blagdanski sajam, a navečer je uslijedilo veselje u šatoru uz već svima nam dobro poznatu Grupu *Venus* i DJ Rina. Šator je bio dupkom pun.

I ove godine *Advent va Vrbniku* protekao je u duhu zajedništva, radosti i humanosti. Uz veselu atmosferu, glazbu velikih i malih, šarene ukrase, mirise blagdanskih delacija, puno smijeha i dobre volje uspjeli smo prikupiti više od 9 000 eura. Sva sredstva namijenjena su liječenju dječaka Borne Brusića iz Risike i Ivane Berković, majke jedne od učenica OŠ „Fran Krsto Frankopan” Krk. Nek’ im je zdravlja! Hvala svima koji su se aktivno uključili u organizaciju i realizaciju ili na bilo koji drugi način dali doprinos da i ovo šesto izdanje našega vrbničkog adventa bude uspješno! Hvala svima koji su u mnogobrojnoj blagdanskoj ponudi događanja na otoku i šire, prepoznali nesebični rad i trud male vrbničke zajednice, naša nastojanja da pomognemo te nas podržali i bili dio naše adventske priče!

Dina Valković

Kantuniće za Božić i Vezem poredili su Frankopanki

9. Noć muzeja va Vrbniku - Nevidljive... u vidljivoj baštini

Iako u Vrbniku nema muzeja, članovi Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan* uz podršku Općine Vrbnik i sudjelovanje vrbničke škole i vrtića, organizirali su 31. siječnja Noć muzeja po 9. put. Sve je bilo posvećeno bezimenim vrbničkim ženama koje su utkale sebe, svoje vrijeme, umijeće i kreativnost u vrbničku nošnju. Vrijedne ruke stoljećima su u skromnim bodulskim uvjetima stvarale rukotvorine vrijedne divljenja - raznolike verzije

vrbničke nošnje koje i danas s ponosom nosimo i pažljivo čuvamo od zaborava.

Poput zavičajnog muzeja, Frankopanke su uredile vrbnički dom. Bile su izložene sve verzije vrbničke nošnje, stare i nove fotografije, stari zapisi, krojevi, različiti rekviziti potrebni u izradi nošnje. O nošnji i čuvanju starih običaja govorili su Marija Trinajstić i Željka Dobrinčić.

U programu su sudjelovali učitelji i učenici vrbničke osnovne škole. Najprije je održana likovna radionica za osnovnoškolce s temom „Vrbnička nošnja nas inspirira“ pod vodstvom učiteljica Silvije Volarić i Miriam Bajčić. Radove na tu temu izradila su i djeca iz vrbničkog vrtića pod vodstvom Sonje Ivanović i Vesne Volarić te Lee Pavan i Lucije Maržić, također i mali folklorashi pod vodstvom Ivane Vadnov i Doris Ostrogović.

Za tehniku je bio zadužen Tomislav Božić. Program je pripremila i vodila učiteljica povijesti Dina Valković koja je s Čuvaricama baštine pripremila scenski prikaz u kojem su svoje znanje i zanimljivosti o vrbničkoj nošnji pokazale učenice 5. razreda: Lucija Lipovac, Una Polonijo, Ana Kamenar i Veronika Dminić te učenice 6. razreda: Tonka Šušak, Marija Lukarić i Ivona Volarić. Potom su prisutna djeca mogla pokazati što znaju u nagradnom Kahoot kvizu i igri pogađanja *vrbenskih besed*.

Za sve prisutne vještih ruku održana je i radionica rukotvorina „Delajmo zajedno!“ Pod vodstvom Marije Volarić Maksice mogle su se

raditi varoti za tesnek, a pod vodstvom Mari-
ne Polonijo Grdinić *mrižice na fruketu*. Za kraj
nazdravili smo generacijama žena koje su kroz
povijest nosile vrbničku nošnju, svima koji je i
danas nose i svima onima koji ju čuvaju od za-
borava.

Dina Valković

Ožujak i travanj na našem otoku bili su u znaku riječi

Nekako nam je za čas prošla zima i prebrzo došlo proljeće, odnosno 21. ožujka, kada već tradicionalno, sad već trinaestu godinu zaredom Multimedijalna udruga Krčka beseda i nezavisni internetski portal otok-krk.org ostvaruju svoj literarni projekt *Utoplino krčku zimu* u sklopu kojeg raspisuju natječaj za literarne radove. Ni ovog puta ne mogu ne spomenuti Milovana Kirinčića kojem ljubitelji stihova i pisane riječi duguju zahvalnost i upućuju veliko hvala, a također i njegovim suradnicima i članicama žirija pri odabiru pjesama pristiglih na natječaj.

Ovogodišnje proljetno druženje pjesnika održano je u Malinskoj, u Interpretacijskom centru maritimne baštine DUBoak, a započelo je *Mentinjadom* članova Udruge sopaca otoka Krka Marijana Orlića Senkića i Ivana Šabalje te nastavljeno pozdravnom riječi Milovana Kirinčića. Ovogodišnja tema natječaja bila je *Da imam samo jedan dan*. Na natječaj je pristiglo 28 pjesama na hrvatskom standardnom jeziku i 19 na čakavskom narječju od autora diljem Hrvatske, ali i iz inozemstva. Žiri u sastavu: Daria Papa, Ema Jedrlinić i Ivana Vladilo izabrao je tri najbolje pjesme na hrvatskom jeziku među kojima je pjesma *Nisam ti stigao reći* Ivce Brusića Bruje iz Brusići i tri na čakavskom od kojih je najboljom proglasio pjesmu *Zahoj živjenja* autora Marina Turčića iz Čižići. Nakon podjele nagrada i plakete *Elfrida Matuč Mahulja*, u počast preminuloj pjesnikinji, dvadesetak nazočnih pjesnika predstavilo se čitanjem svojih stihova, među kojima su iz Vrbnika bili Marija Volarić, Marina Valković, Mateo Balaban i autorica ovih redaka. Glazbeni dio susreta obogatio je, također već uobičajeno, Neven Barac kantautor iz Grižana, *pe smo svi skupa na kraji lipo z gušta zakantali...*

Tijekom ožujka i travnja ove godine vrlo je živo i interesantno bilo u Gradskoj knjižnici u Krku. Bilo je više različitih događanja u organizaciji ravnateljice Darie Papa, a mi ćemo se ovdje prisjetiti *Noći knjige* održane 23. travnja. Prema riječima ravnateljice: *Knjižnica je s ciljem njegovanja zavičajne kulture i književnosti kao i poticanja*

lokalnih autora / pjesnika i prozaista / na stvaralaštvo i kreativno izražavanje...“ organizirala predstavljanje autorica i autora koji žive na otoku Krku. Od ukupno dvanaest nazočnih autorica i autora, više njih je već poznato javnosti, a drugi dio njih se nije do sada predstavio publici niti ima objavljene zbirke pjesama ili kratkih priča. Sada su bili u prigodi da to učine. Čitali su svoje pjesme i kratke priče na zadanu temu, o životinjama i odnosu ljudi i životinja, a publika je mogla uživati slušajući tekstove na čakavštini i hrvatskom standardnom jeziku, već poznatih i do sada nepoznatih autora. Pri kraju programa u razgovoru s njima mogli su doznati ponešto o njima ili njihovom radu. Svoje odabrane pjesme i priče čitali su: Božica Bajčić, Ivica Brusić, Ivana de la Cruz, Aleksandar Hrčić, Antonia Martinčić Hrčić, Desanka Papa, Franciska Rubinić Gržetić, Jarmila Vuković te iz Vrbnika: Radovan Toljanić, Marija Volarić, Mateo Balaban i autorica ovih redaka. Ovo prekrasno druženje svojim su izvrsnim pjevanjem dodatno obogatile i uzveličale mlade članice krčkog zbora *Tiramol*.

Marija Trinajstić Božić

Molitvenik Gašpara Vnučića – dragulj vrbničke Knjižnice obitelji Vitezić

Predstavljanje originala, pretiska i preslova

U vrbničkom domu, 23. veljače povodom Dana hrvatske glagoljice i Dana hrvatskog jezika, predstavljeno je vrijedno glagoljaško blago - *Molitvenik Gašpara Vnučića*, original iz Knjižnice obitelji Vitezić te dvije knjižice – pretisak i preslov s glagoljice na latinicu.

Mentinjadom u izvedbi *sopac* Iva Volarića i Dorijana Polonija započeo je program. Prvi je govorio načelnik Općine Vrbnik Dragan Zahija, koji je prepoznao ovaj zanimljiv projekt i odobrio većinsko financiranje uz doprinos Primorsko-goranske županije i Ministarstva kulture i medija. O projektu, od njegove ideje do realizacije, govorio je urednik izdanja Damir Krenenić, voditelj *Ljetne škole glagoljice* i predsjednik Katedre Čakavskog sabora Kornić koja je bila suizdavač uz Vrbničko kulturno društvo *Frankopan* i Nakladu *Kvarner* Novi Vinodolski. U ime VKD-a *Frankopan* i odsutne predsjednice Katarine Zahija govorila je Željka Dobrinčić, aktivno uključena u projekt i pripremu programa. U ime trećeg suizdavača govorio je Franjo Butorac oduševljen činjenicom kako se u Vrbniku čuva i poštuje baština. Iznenadio nas je i vrijednim poklonom, pretiskom *Historie tersattane* Franje Glavinića.

Veliku čast svojim dolaskom i predavanjem ukazao nam je vrsni stručnjak s Katedre za staroslavenski

jezik i hrvatsko glagoljaštvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu, uvaženi akademik Mateo Žagar koji nije krio zadovoljstvo boravkom u Vrbniku kamo često dolazi sa studentima na izvorište glagoljaške produkcije. Bio je iznenađen brojnošću publike koja je sa zanimanjem pratila program.

Kako je *Molitvenik Gašpara Vnučića* postao predmetom interesa govorila je Ivana Vladilo, vrsna poznavateljica blaga Knjižnice obitelji Vitezić, koja je 2016. kao polaznica *Ljetne škole glagoljice* ukazala na vrijednu knjižicu Damiru Kreneniću i Lovru Krsniku, poučavateljima glagoljice. Knjižica je skenirana te ju je transliteriralo 45 naprednih polaznika *Ljetne škole glagoljice* u tečajevima održanim kroz nekoliko godina. Preslov s glagoljice na latinicu kolacionirali su akademik Milan Mihaljević i Damir Krenenić.

O tome kako je *Molitvenik* dospio u Knjižnicu obitelji Vitezić te o vezi dr. Franje Volarića, nesuđenog krčkog biskupa, branitelja

glagoljice i jednog od pokretača Staroslavenske akademije u Krku te o posredničkoj ulozi njegova nećaka Ivana Volarića, *papa Savata*, govori-la je, u ime odsutnog dr. sc. Antona Bozanića, Dina Valković koja je pri-premila i vodila program. Također je govorila i o vrijednoj vrbničkoj gla-goljaškoj baštini kroz stoljeća.

Usljedilo je izlaganje Tomislava Božića, člana Vrbničkog kulturnog društva *Frankopan* i pokretača *Ljet-ne škole glagoljice* u Vrbniku, koji je, kroz retrospektivu 10 održanih *Ljet-nih škola glagoljice* i svih popratnih radionica, izleta, predavanja i pro-jekcija posvećenih glagoljici, poka-zao kako se u Vrbniku još uvijek aktivno glagolja i poštu-je vrijedna glagoljaška baština.

Za odličan dizajn dviju knjižica zaslužan je Denis Le-šić. Naslovnice preslova izradio je Frano Paro, a naslovni-cu pretiska Miriam Bajčić, poučavateljica glagoljice u *Ljetnoj školi glagoljice* i mlada umjetnica koja je ovom prigodom izložila i svoje likovne radove in-spirirane *Molitvenikom*.

Program predstavlja-nja svojim sudjelovanjem oplemenili su bivši pol-aznici *Ljetne škole gla-goljice: kanturice* Mara Vadnov i Veronika Jurešić, glazbeni duo Tea Kame-

nar i Mavro Dobrinčić te vrbničke osnovnoškol-ke: Tonka Šušak, Vanja Milovčić, Ivona Volarić, Lucija Lipovac, Ana Kamenar, Veronika Dminić i Anamarija Kirinčić.

Domaćice večeri, članice Vrbničkog kulturnog društva *Franko-pan: Ivana Vadnov, Sa-nja Polonijo, Elizabeta Jurešić, Marina Dama-šek, Doris Ostrogović* i Slađana Volarić pozvale su sve prisutne na domjenak, ugodno druženje i podjelu knjiga.

Kroz ovaj kulturni program opet smo ujedinili zajed-nicu i odali počast vrbničkoj glagoljaškoj baštini. Pred-stavili smo vrijednu knjigu veličine dlana koja je prerasla u velik projekt koji je ujedi-nio djecu, stručnjake i entu-zijaste, službene ustanove, udruge i zajednicu, čime smo dokazali da se u Vrbni-ku glagolja i u 21. stoljeću.

Dina Valković

Foto: Srđan Hulak, Ernest Mavrović, Slađana Volarić

Predstavljanje knjige Marije Trinajstić Božić “Vrbnik i spomeni - Haiku i versi po verbenski”

U nedjelju, 23. ožujka u prepunom Domu na Škujici, predstavljena je nova knjiga “Vrbnik i spomeni, *Haiku i versi po verbenski*”, autorice Marije Trinajstić Božić. Autorica je već do sada izdala dvije zbirke pjesama, *Zlatne konca od ljubavi* 2003. i *Ze zidi i z kulun obgražen*, 2011. godine. Također, na vrbničku je čakavštinu „prebacila“ i izdala dvije bajke Ivane Brlić-Mažuranić. Zastupljena je u „Antologiji pjesništva otoka Krka“, pjesme objavljuje u lokalnim časopisima, javlja se na natječaje Multimedijalne udruge „Krkča beseda“ u čijim pjesničkim večerima sudjeluje, a pjesme su joj bile više puta nagrađivane. Njeguje izvornu vrbničku čakavštinu te sakuplja i bilježi *verbenske besedi* za budući rječnik.

Samo predstavljanje, već tradicionalno, je započelo *Mentinjadom* u izvedbi mladih *sopac*, braće Mavra i Andrije Dobrinčića, a program je vodila vrbnička pjesnikinja Marina Valković. U ime Općine Vrbnik, kao

nakladnika, nazočnima se obratio načelnik Općine Vrbnik, Dragan Zahija koji je u svom govoru naglasio kako je financiranje ovakvih projekata bitno, ali je još bitnije i teže napisati pjesmu ili cijelu zbirku što iziskuje puno

rada, vremena i talenta. Zatim se nazočnima obratila prof. dr. sc. Sanja Vulić, recenzentica knjige, istaknuvši da je autorica izmjenjujući cikluse pjesama i haiku minijatura između ostalog pisala o svojoj obitelji, odnosu prema životu, šaljive pjesme i haiku posvećene unucima i djeci uopće. Samu knjigu uredio je Tomislav Božić, a likovne priloge i naslovnicu oslikala je Marijina unuka Ana Božić, učenica 2. razreda. Ivana Vladilo, prof. komparativne književnosti i diplomirana knjižničarka, govorila je posebno i na vrlo zanimljiv način, o haiku stihovima te objasnila težinu pisanja te vrste poezije.

Nazočnima se obratila i autorica zbirke te zahvalila svim posjetiteljima kao i svima onima koji su na bilo koji način pridonijeli stvaranju ove knjige ili su sudjelovali u organiziranju njezinog predstavljanja. Također, zahvalila je članicama *Vrbničkog kulturnog društva Frankopan*: Elizabeti Jurešić, Marini Damašek, Doris Ostrogović i Slađani Volarić za pripremu domjenka, a naročito Željki

Dobrinčić za uređivanje Doma i sudjelovanje u pripremi cjelokupnog programa. Čitavu večer nazočni su mogli slušati stihove iz zbirke koje su osim same autorice čitali i prof. Mira Katunar, Željka Dobrinčić kao i učenici od drugog do šestog razreda PŠ Vrbnik koje je uvježbala prof. Dina Valković: Ivona Volarić, Marija Lukarić, Lucija Lipovac, Ana Kamenar, Karmen Toljanić i najmlađi recitatori: Frane Vadnov, Josip Polonijo, Bepina Volarić i Ana Božić. U glazbenom dijelu večeri nastupali su Nikola Božić i Dora Volarić. Nikola je za ovu prigodu uglazbio pjesmu iz zbirke *Semjala sen, Vrbniče grade* koju su zajedno izveli autorica kazujući, a Dora pjevajući stihove uz pratnju Nikole na klaviru. U drugom dijelu programa Dora je otpjevala pjesmu Vice Vukova *Piši mi mati* uz pratnju Nikole na klavijaturama.

Na samom kraju, nazočnima se obratila i Katarina Zahija, predsjednica VKD Frankopan koja je čestitala autorici na novoj zbirci, zahvalila na potpori i pomoći u radu i projektima VKD *Frankopan* koji ujedno ove godine slavi 30 godina osnutka te je pozvala sve nazočne na prigodni domjenak kao i na potpisivanje i podjelu knjiga.

Tomislav Božić

Otvaranje 32. Državnog natjecanja iz povijesti

Po treći put Osnovna škola „Fran Krsto Frakopan“ Krk bila je domaćin Državnog natjecanja iz povijesti. 32. izdanje održalo se u krčkoj školi od 7. do 9. svibnja s gotovo 300 sudionika, najboljih povjesničara osnovnoškolaca i srednjoškolaca, njihovih mentora te članova Državnog povjerenstva za povijest.

7. svibnja u sportskoj dvorani krčke osnovne škole održano je svečano otvaranje. Prigodnim govorima prisutnima su se obratili: ravnatelj škole Serđo Sambljić, gradonačelnik grada Krka Darijo Vasilić, pročelnica Upravnog odjela za kulturu, sport i tehničku kulturu Primorsko-goranske županije Sonja Šišić te predstojnik riječke Podružnice Agencije za Odgoj i obrazovanje Tomislav Tomasić. Program je vodila Tonka Šušak.

Udruženim snagama 40 učenika krčke i vrbničke osnovne škole izvedeno je glazbeno-scensko uprizorenje „Prije dvisto let“. Učenici su veoma uvjerljivo na tri scene, na Veloj placi, Krušiji i u staroj školi uspjeli dočarati život u gradu Krku u 19. stoljeću u vrijeme pokretanja javne škole. Do izražaja su došle suprotnosti građana i pučana, a posebno njihove jezične razlike kao i različiti stavovi oko škole na talijanskom jeziku te mogućnosti školovanja za djevojčice. Učenici krčke škole izveli su staru krčku pjesmu „Le strade di Veglia“, stari krčki ples „Povero Keko“, dijalog na talijanskom između učitelja talijanaša kao i monolog Frana Udine Burbura na rekonstrukciji izumrlag veljotskog govora. Vrbnički učenici Anđela Toljanić i Luka Juko odlično su odglumili pučane koji na živoj čakavštini s dozom humora komentiraju okolnosti otvaranja javne škole, a Dora Volarić i Marija Lukarić, vrbenske meštrice koje se bore za obrazovanje djevojčica i hrvatski jezik u školama. Posebno je odjeknula pjesma „Naranča“ koju je u višeglasju izveo vrbnički vokalni sastav u ulogama *divojak* koje na *Krušiji* peru odjeću (Martina Sabljčić, Lola Milovčić, Marijana Papić, Vanja Milovčić, Vida Milovčić i Aurora Kvaternik) uz *divojčice* pučanke (Lucija Lipovac, Karmen Toljanić, Ana Kamenar i Ivona Volarić), *dicu* (Marta Lukarić i Vito Katunar) i Anta Polonija koji je sve pratio na cajon bubnju. „Otokom od zlata“, zajedničkom pjesmom svih sudionika zaključen je program. Glazbeno-scensko uprizorenje s učenicima je pripremila učiteljica Povijesti Dina Valković, uz pomoć dvoje učitelja Glazbene kulture Željke Komlenac i Davora Burlovića te voditeljice plesne skupine *Povero Keko* Ive Žić. Scenske prikaze *Vele place*, *Krušije* i stare škole izradili su učiteljica Likovne kulture Leda Tomulić i školski domar Andrijano Karabaić uz mnogobrojne original-

ne antikvitetne rekvizite koje je posudila Željka Dobrinčić. Prisutni su gromoglasnim pljeskom reagirali na ovaj povijesno-dramatski povratak u prošlost, a posebno im se svidjela čakavština vrbničkih glumaca te originalna kostimografija i scenografija.

Idućeg dana učiteljica Dina Valković vodila je dio učenika i mentora u obilazak Vrbnika te Knjižnice obitelji Vitezić. Posjetitelji su bili zadivljeni bogatstvom kulturno-povijesne baštine jednog tako malog mjesta poput Vrbnika. Bila je čast upoznati povjesničare iz cijele Hrvatske s djelićem naše povijesti, pokazati im kako s ponosom govorimo čakavski, nosimo nošnju i njegujemo svoju tradiciju.

Dina Valković

Foto: Ivona Kirinčić, Tomislav Božić

Frankopanska večer u Vinariji Katunar

U subotu 29. ožujka 60-ak uzvanika imalo je priliku pogledati monodramu "Ana Katarina" koju glumi Ana Vilenica, hrvatska kazališna, televizijska i filmska glumica. Cijela ova tematska večer bila je posvećena Frankopanima pa su nakon predstave gosti imali prilike kušati frankopansko jelo s bakalarom, frankopansku tortu i popiti frankopansko vino.

U predstavi Ana Vilenica utjelovljuje Anu Katarinu Zrinski, rođ. Frankopan, suprugu Petra IV. Zrinskog, hrvatsku književnicu, prevoditeljicu, diplomatkinju. U 45 minuta, koliko traje ova monodrama, publika je bila prikovana pogledom i pažnjom za glumicu dok je prepričavala događaje toliko uvjerljivo da nam se činilo kao da je sama Ana Katarina među nama. Dramatična, bogata činjenicama, a opet, nabijena emocijama, odlično ispričana tragična priča govori o njezinoj ulozi u toj važnoj i utjecajnoj obitelji te o tragičnom skončanju cijele dinastije. Ona iz pozicije supruge i majke vrlo zorno i emotivno govori o smaknuću njezinog muža, brata, hapšenju sina i gašenju cijele obitelji.

Nakon predstave uslijedilo je druženje uz vino i slastice na frankopansku temu. Bakalar koji se mogao kušati bila je kreacija mladog šefa Lea Jurešića koji se izborom namirnica i načinom

pripreme trudio ostati vjeran frankopanskoj kuhinji i namirnicama po korištenima u to vrijeme. Frankopani su rado konzumirali bakalar. Tortu je napravila opatijska slastičarnica *KaoKakao patisserie*. Recept je izvorno francuski, iz doba vladavine Charlesa II., kada su ga i usavršili francuski slastičari, a potječe još iz antičkog Rima i, kasnije, srednjega vijeka, kada se torta iznosila pred mladence kao znak blagostanja. Upravo su tu tortu

Ana Katarina Frankopan i Petar Zrinski imali na svom vjenčanju.

Uz ta jela posluženo je i prigodno vino, Festivum. Baš kao i hrana i ono slijedi frankopansku temu. Radi se o staroj autohtonoj sorti žlahtini koja je kao i u doba Frankopana, rasla u kamenitom vinogradu, što joj daje snažniju boju i jačinu. Vino je napravljeno na starinski način fermentacijom na dropu, tzv. maceracijom, bez uporabe umjetnih kvasaca i bilo kakvih modernih aditiva. Rezultat je snažno vino, tamne jantarne boje, visokog alkohola i intenzivnih aroma koje podsjećaju na suho voće i kompot.

Cijela manifestacija ne bi se mogla održati bez podrške Primorsko-goranske županije, odnosno Upravnog odjela za sport, kulturu i tehničku kulturu koji svojim projektom *Putovima Frankopana*

upravo prate i promiču frankopansku baštinu, kvalitetno, na povijesno - originalan način. Odgovornima za ovaj projekt svakako idu pohvale za način na koji se projekt ostvaruje. Autentično i na jednoj višoj razini sljubljuju se frankopanska baština i turistička ponuda i promidžba.

Toni Katunar

Mesopust

Udruga *Parapet* na izletu u Gorskom kotaru

Članovi udruge *Parapet* ove su godine Dan državnosti odlučili obilježiti zajedničkim druženjem na jednodnevnom izletu u Gorskom kotaru. Njihovo prvo odredište bila je špilja Lokvarka koju smatraju jednom od najljepših špilja hrvatskog krša. Špilja ima ukupno 6 etaža od kojih su 4 otvorene za posjetitelje. Nakon razgledavanja Lokvarke i kratkog odmora slijedio je posjet Nacionalnom parku Risnjak. Naši su rekreativci uspješno savladali planinarsku stazu dugu 4 km, uživajući pritom u otkrivanju zanimljivih goranskih pejzaža i netaknutoj

prirodi. Uz Lokve i Risnjak posjetili su i grad Čabar te izvor rijeke Čabranke koja ih je oduševila na prvi pogled. Izvor Čabranke nalazi se na samom kraju Kupske doline. Rijeka Čabranka duga je 17.5 km, a njezini mnogobrojni bogati slapovi plijene pažnju posjetitelja.

Izlet je završen zajedničkim ručkom u ugodnom ambijentu restorana *Pr' Lipe* u naselju Plešće. Još jednom hvala vodstvu Udruge *Parapet* na organizaciji, a Stani-slavu i Blažu na instrumentalnoj animaciji vesele ekipe!

Maja Kirinčić

Festival folklora otoka Krka

Festival folklora otoka Krka održan je u Omišlju 14. i 15. lipnja s više od šesto sudionika. Ove godine obilježeno je čak 90 godina postojanja festivala koji se održava od davne 1935. godine. Sudjelovali su i članovi Vrbničkog kulturnog društva "Frankopan". Prvu festivalsku večer nastupale su starije folklorne skupine, sveukupno njih dvanaest. Svečanost otočne baštine započela je mimohodom drevnim omišaljskim ulicama. Nastupalo nas je osamnaest, šest parova, uz sopce Iva Volarića i Dorijana Polonija. Tancali smo *kolo*, *male ruki*, *potancu*, *nogi* i *vele ruki*, a zakantali smo *Hitala je Mare*. Aplauza i pohvala nije nedostajalo. Zahvaljujući našim voditeljima Slađani Volarić i Mavru Dobrinčiću vidjelo se da smo cijelu zimu marljivo vježbali. Na kraju Festivala svi sudionici otplesali su *polku*. Drugi dan bio je rezerviran za najmlađe folkloršaše. Nastupalo je devet skupina. Dvadeset i dvoje najmlađih vrbničkih folkloršaša, uz pratnju *sopaca* Deana Volarića i Ivana Dminića, otplesali su *kolo*, *male ruki*, *potancu*, *nogi* i *vele ruki* pod budnim okom voditeljica mlađe folklorne skupine Doris Ostrogović i Ivane Vadnov. Ni na ovoj festivalskoj večeri veselja, *tanca* i *kanta* nije nedostajalo. Veselimo se i iščekujemo sljedeći Festival folklora otoka Krka koji će se održati u Dobrinju.

Dina Volarić

Mlađa folklorna skupina u Aquaparku Istralandiji

U srijedu, 2. srpnja mlađa folklorna skupina bila je na izletu u Aquaparku *Istralandia* u pratnji voditeljica Doris Ostrogović i Ivane Vadnov te predsjednice VKD *Frankopan* Katarine Zahija. Bili smo jako uzbuđeni, jedva smo čekali cjelodnevno uživanje u aquaparku. Ovisno o uzrastu, isprobali smo različite tobogane, bazene i skakaonice. Posebno nam se svidio bazen s valovima gdje se u popodnevnom satima održao aqua aerobic i pjena party. Najmlađi su uživali u dječjem bazenu s vodenim dvorcem i toboganima, a najhrabriji su isprobali najviši tobogan u Hrvatskoj - *Free Fall*, spuštajući se s 27 m visine. Još jedna atrakcija na koju smo se iznova vraćali bio je tobogan *Crazy Hills* sa 6 staza. Na kraju smo se relaksirali u bazenu s hidromasažom, a kao šlag na torti bila je proslava Markovog rođendana uz pjesmu, pinjatu i slatkiše. Ovim putem zahvaljujemo VKD-u *Frankopan* što su organizirali, a Općini Vrbnik što nam je omogućila ovaj izlet. Bio je to dan za pamćenje koji će se još dugo prepričavati.

Lucija Lipovac

Vrbnik Art Weekend 2025. – dva dana čiste ljepote

Dogodilo se nešto posebno, nešto zbog čega ćemo ovaj lipanj dugo pamti. U Vrbniku se, među kamenim ulicama i pod vedrim nebom, rodila dvodnevna svečanost umjetnosti – Vrbnik Art Weekend.

Prva večer - 20. lipnja

Na trgu Opjica, pod gustom krošnjom koja šapće starim jezikom lišća, pjesnici Marina Valković, Marija Vo-

larić Maksica, Marija Trinajstić Božić, Marinka Matanić Polonijo, Marino Turčić, Franciska Rubinić Gržetić, Ivana Orlić

de la Cruz, Borivoj Malčić Šenoa i Mateo Balaban oživjeli su večer stihovima. Moderatorica pjesničke večeri bila je Mirjana Komadina. Riječi su klizile kroz prostor tiho i snažno, dotaknule su svaku osobu u publici – i ostale tu. Zatim je stigla kazališna čarolija – predstava „Kalafat i Batana” u izvedbi ansambla *Intermezzo*. Isto mjesto, nova emocija. Trg je postao pozornica, a publika – svjedok jednog malog, velikog kazališnog trenutka.

Druga večer – 21. lipnja

Na glavnom trgu Škujica, dok je sunce tonulo u more, otvorili smo vrata slikarskom svijetu održana je na otvorenom izložba likovnih radova umjetnika Ivana Cara, Matea Balabana, Domagoja Barića i Klare Badurine. *Art Studio Bootega* održao je događaj *Art and wine* i bila je to prava gozba za osjetila. Uz vino i razgovore, sudionici i slike pričali su svoje priče. To nije bio samo susret umjetnosti i publike – bio je to susret srca. Za glazbenu pratnju zaslužan je bio band *Trio G-dur*.

Osjećaji? Ponos. Zahvalnost. Radost. Da se upravo ovako nešto dogodilo – ovdje, u Vrbniku – potvrđuje ono što svi već znamo: ovo mjesto nosi nešto posebno. Izvlači ono najljepše iz ljudi. Hvala svima koji su dali dio sebe da ovo zaživi. Vidimo se – ne kao gosti, već kao zajednica stvaranja.

Govor Matea Balabana na otvorenju izložbe 21. lipnja

Dobra večer svima, dobro došli u Vrbnik, na otoku Krku – mjesto koje ne pripada samo geografiji, već osjećaju. Dobro došli tamo gdje kamen pamti, a vino šapuće. Tamo gdje se duša smješta u tišinu i gdje umjetnost ne pita može li – nego samo krene. Hvala vam što ste večeras tu. Hvala vam što ste došli. Znam da ste mogli biti na stotinu drugih mjesta. Ali, došli ste ovdje, na ovaj tihi kamen na rubu plavetnila i time ste postali dio nečeg što ne mogu nazvati ni događajem ni izložbom – već trenom koji ćemo svi pamtit. Večeras želim govoriti iskreno, bez velikih riječi, ne kao umjetnik, nego kao netko tko je godinama tražio mir u olujama. Netko tko je boje tražio u sumrak, a smisao u praznim platnima. Ova večer nije samo otvorenje. Ona je pjesma bez rime, molitva bez dogme. Ovo je trenutak u kojem umjetnost prestaje biti stvar koju radim – i postaje nešto što nas sve dotiče. Vrbnik je naše mjesto koje šapće. I nije slučajno da se to događa baš ovdje. Vrbnik... što reći o Vrbniku, a da ne zvuči kao pjesma? Možda upravo to: da ne govorimo, nego slušamo. Jer Vrbnik govori prvi. Njegove ulice šaptom pričaju o davnim vremenima. Njegov kamen grije dlanove. Njegove visine bude nešto drevno u nama. Vrbnik je više od lokacije. On je osjećaj. On je mjesto u nama koje zna da ljepota ne više, nego tiho sjaji. Ovdje pogled na more nije samo pejzaž – on je misao. On je pitanje. On je dubina. I nije slučajno da baš ovdje ljudi pišu, slikaju, stvaraju. Jer ovdje ništa ne trebaš izmišljati – ovdje samo trebaš biti prisutan. I onda ti sve dođe. Meni je došlo. Slike koje govore umjesto mene. Ponekad, kad stvaram, osjećam se kao netko tko pokušava uhvatiti nešto što stalno izmiče. Kao da hvatam svjetlost kroz pukotinu. Kao da rukama grabim vodu. Ali onda, odjednom, boje same pronađu put. Oblik se pojavi. Misao se otvori. I tada – više nisam ja autor slike. Tada je slika autor mene. Ove slike večeras... nisu nastale iz odluke. One su se dogodile. U trenucima ranjivosti. U noćima tišine. U popodnevim kad sam šutio više nego

što sam govorio. U Vrbniku. Ili noseći Vrbnik u sebi. Neću vam govoriti što slike znače. Iskreno – ni sam ne znam sve. One ne traže objašnjenje. One traže srce koje će ih pogledati. Oko koje se neće bojati. Dušu koja će se možda prepoznati. Ako vas neka od njih dotakne, neka to bude vaš trenutak, ne moj. A tu je i vino. Da nas ugrije. Da nas opusti. Da nas spoji. Ali i da nas uspori. Jer vino, baš kao i umjetnost, ne voli žurbu. Ono traži da ga doživimo. Da ga osjetimo. Ne samo okusom – nego svim osjetilima. Vino nas uči da ljepota dolazi s vremenom. Da sve što vrijedi mora odležati, mora dozreti. I da ništa ne ide na silu. Kao

i osjećaji. Kao i ljubav. Kao i stvaranje. Večeras pijemo žlahtinu, to čudo iz vrbničkih trsova. I pijemo umjetnost. I jedno i drugo plod su strpljenja. I jedno i drugo znaju put do srca.

Ne mogu nastaviti, a da ne zahvalim. Prvo – ovom mjestu. Vrbniku. Ne kao mjestu na karti, nego kao mjestu u meni. Mjestu koje me naučilo da tišina može biti najdublja pjesma. Zahvaljujem i onima koji su me ohrabрили kad nisam znao kamo idem. Onima koji nisu pitali „zašto“, nego su rekli „nastavi“. Koji su u mojim nesigurnim crtama vidjeli smisao. Hvala im što su vjerovali dok sam još učio vjerovati u sebe. Hvala svakome tko je večeras ovdje. I ako me ne poznajete – hvala što ste odlučili ući u ovaj prostor mog srca i duše. Hvala organizatorima, tehničkoj ekipi, ljudima u pozadini, onima koji su nosili stolice, povezivali kablove, donosili vino. Hvala vinogradarima, hvala Turističkoj zajednici grada Vrbnika, gradu Vrbniku. Hvala moru. Hvala vjetru. Hvala ljudima. Hvala pjesnicima i moderatorici prve večeri *Vrbnik art weekend*, bila mi je čast s vama biti dio pjesnika. Hvala ansamblu *Intermezzo* na predstavi „Kalafat i Batana“. Hvala sudionicima *Art and wine-a*. Hvala bandu *Trio G-dur*. Drago mi je da su boje i pjesme napokon progovorile. Hvala svemu što je veće od nas, a što nam večeras šapće da smo živi.

Večeras vas neću pozvati da „razumijete umjetnost“. To bi bilo previše. Samo vas pozivam da joj se približite. Da se možda – i vi sami – otvorite. Kao vino. Kao platno.

Kao srce. Pogledajte slike. Kušajte vino. Pogledajte osobu pokraj sebe. Ne tražite smisao, tražite osjećaj. Jer možda smo svi mi, baš večeras, ovdje s razlogom. Otvaram ovu izložbu ne kao umjetnik pred publikom – već kao čovjek među ljudima. Dobro došli u prostor gdje boje govore ono što riječi ne mogu. Dobro došli u Vrbnik, gdje je sve što je važno – već prisutno. Dobro došli. Živjeli. I neka vas nešto večeras dotakne – tiho, ali zauvijek. Hvala isto tako svima koji su sudjelovali, došli, stvarali, gledali, slušali, podržavali. Vidimo se i dogodine!

Mateo Balaban

Koprivić na Misučajnici - prirodna baština koju treba očuvati

Priroda je u vrbničkom pejzažu bila osobito kreativna, međutim čovjek je oblikovao i ovaj krajolik, njegove gradnje i sadnje stvorile su konačne krajobrazne slike. Naselje nad morem, polje vinove loze i koprivić na kamenitoj visoravni, tri su točke kroz koje se u Vrbnik ulazi, prolazi, gospodari i živi.

Tema ovog teksta je koprivić, točnije osvrt na ovo staro stablo, na njegovo održavanje i očuvanje. Preskočit ćemo preciznost podataka o botanici, geografiji i klimi, koji svakako definiraju koprivić, a osvrnut ćemo se na njegovo današnje stanje, na njegovo stoljetno svjedočenje o životu i vremenu. Prije svega važno je osvijestiti djelo kada je netko davno, posadio ili jednostavno zaštitio samoniklu mladicu nježnog stabla, da bi ono danas pripadalo elitnoj grupi tzv. prastarih stabala. Stoljeća rasta i listanja, mijenja i promjena dozrela su zavidnom veličinom i ljepotom. Stablo spada u vrstu tzv. običnog koprivića - botanički *Celtis australis*, vrste koja je obilježila i pratila naselja na našoj obali i otocima. A da je to zaista posebno stablo koje je pratilo društveni i urbani ritam obalnih naselja, govori i činjenica da u hrvatskom jeziku postoji 57 lokalnih naziva za ovu vrstu.

Ne može se proći ovom cestom, a da nam promakne koprivić, da se ne zadivimo, zainteresiramo. Zato je logično da je nekoliko stručnjaka s područja vrtlarstva i turizma, zajedno s načelnikom Draganom Zahijom, prošle godine posvetilo posebnu pažnju ovom stablu vođeni brigom za njegovu biološku kondiciju kao i za njegovu budućnost općenito. Postavilo se pitanje njegove vrijednosti, održavanja i prije svega očuvanja. Zbog zrelosti i dimenzija stabla, odlučeno je da se neće i ne smije krenuti uobičajenim procesom sanacije i održavanja stabala kako to uobičajeno izvode naši hortikulturni djelatnici na održavanju urbanog zelenila. Zahvaljujući Općini Vrbnik, a po uputi struke, zatražile su se ponude za izradu stručnog elaborata o stanju koprivića od specijaliziranih stručnjaka arborista, kako bi se stablo pregledalo suvremenom tehnikom snimanja i napravila kompletna analiza njegova stanja. To je zaista bila mudra odluka i odabrana je tvrtka ARBORING iz Jastrebarskog koju vode visokokvalificirani stručnjaci šumarstva dr. sc. Karmelo Poštenjak, dipl. ing. šum. i Fran Poštenjak, Msc Arboriculture und Urban forestry, cert. EAC. Prezentacija njihova elaborata pod naslovom *Kontrola*

Prezentacija, Kontrola starog stabla koprivića – specijalistički elaborat, 5. veljače, 2025. u Vrbniku

starog stabla koprivića (*Celtis australis* L.) kod Vrbnika, otok Krk – specijalistički elaborat, održala se u dvorani u Vrbniku 5. veljače 2025. na kojoj su prisustvovali već spomenuti članovi i djelatnici komunalnih tvrtki na otoku koji se bave održavanjem i njegoj zelenila. Prezentacija je oduševila sve prisutne jer su predstavljene nove metode istraživanja, nove informacije i spoznaje u vezi starih stabala kojima svijet općenito posvećuje posebnu pažnju. Posebno su korisne preporuke u pristupu sanacije i održavanja i one se razlikuju od uobičajenih praksi sanitarnog održavanja stablašica. Upravo ta različitost, kao i općenito stručna svjetska praksa u očuvanju ovakvih stabala, samo su dodatno potvrdili koliko je ovaj koprivić primjer prastarog stabla, poseban i vrijedan. Nije prilika za iznositi precizna stručna obrazloženja i rezultate analize elaborata, ali je važno navesti osnovne zaključke i nekoliko zanimljivosti. Po svjetskoj klasifikaciji starih stabala vrbnički koprivić spada u kategoriju prastarog stabla. Teško je procijeniti točno njegovu starost, ali ona je višestoljetna. S obzirom na kamenito tlo i škrto stanište, logičan je spori rast stabla koji je sigurno stariji od tristo, a moguće i mnogo više godina, zapravo stoljeća. Inače ova vrsta može doživjeti i 1000 godina, a to zavisi od mnogih uvjeta. Stručnim vizualnim analizama i topografskim snimanjem debla, u nastavku donosimo osnovne podatke i zaključke: *Opseg debla je 435 cm, visina debla 2,2 m, visina krošnje 9,9 m, širina krošnje prema sjeveru 580, prema jugu 1010, prema istoku 710 i prema zapadu 950 cm. S obzirom na morfološke karakteristike koje se razvijaju na deblu i u krošnji, stablo možemo klasificirati kao iznimno vrijedno prastaro stablo. Procijenjena količina žive lisne mase iznosi 85 %. Suhe grane su posljedica prethodnog uklanjanja lisne mase. Najznačajniji simptomi su duplje velikog promjera s aktivnom truleži koja uslijed progresije može uzrokovati lomove grana u krošnji. Na deblu su zadebljanja tzv. kambijalni stupovi koji imaju presudnu provodnu ulogu kao i mehaničku potporu.*

Možemo zaključiti da se staro stablo samo stabiliziralo i pojavu truleži u deblu kompenzira jasno vidljivim moćnim kolonama (kambijalnim stupovima) koji poput

nogu fizički i fiziološki stabiliziraju gorostasnu krošnju. Nakon snimanja zvučnim topografom na pet razina na presjeku debla, zaključeno je da nisu utvrđeni značajniji poremećaji niti pokazatelji koji bi ukazivali na mogućnost izvale stabla. Međutim, da bi ovo prastaro stablo svjedočilo još koje stoljeće, vrlo je važno osigurati stalnost kontrole i stručnog uklanjanja suhih grana budući je maksimalni volumen lisne mase koji se može ukloniti tek 8 % po turnusu orezivanja. Potrebno je statički stabilizirati centralni dio krošnje mehaničkim vezivanjem centralnih grana koje su izgubile stabilnost. To je također zahvat koji se mora izvesti stručno uz pomoć specijalnih sajli za ovakve zahvate. Ono što je vrlo važno i potrebno hitno napraviti je poboljšati stanište koje pripada stablu. To znači da je potrebno osigurati dovoljno veliku i otvorenu površinu neometanu od prometa i drugih onečišćenja. Površina mora biti kvalitetno obrađena uz nesmetani vodo-zračni režim, dakle mora biti prisutan propusni i živi površinski sloj tla. Poboljšanje staništa moguće je kvalitetno ostvariti uz obavezno premještanje dijela ceste koja je ovdje preblizu stablu. Razumljivo je da se mora zabraniti parkiranje i zaustavljanje automobila kao i bilo koje građevinsko-tehničke intervencije u blizini korijenovog vrata i na površini oko koprivića u obimu njegove krošnje. Ostaje zadatak i krajobraznog uređenja ove lokacije za što je načelnik zatražio rješenja, kako bi se koprivić dodatno osnažio i očuvao.

Koprivić je živa baština, svjedoči stoljetnoj prošlosti i iako nema više težaka i putnika koji su se ovdje zaustavljali i odmarali, a sve manje je i blaga, osobito ovaca koje bi mu u njegovoj hladovini vraćali obiljem gnojiva. Poput *senjala* i čuvara na Misučajnici, zelena gorostasna arhitektura koprivića, izdignula se iznad plodnih vrtača i obilježila ovaj pejzaž kamenjara i gromača koji bez njega više ne bi bio isti. Možemo zaključiti da je koprivić neprocjenjivo vrijedan spomenik prirodne i kulturne baštine, a kao krajobrazni, memorijski, ekološki, estetski i etički primjer prirodne strukture nosi snažno svjedočanstvo lokalne pripadnosti.

Dobri Kraljić

Sjećanja na djetinjstvo u Vrbniku

Na pisanje ovog članka potakli su me česti osvrti i zapažanja stručnjaka izneseni u medijima te analize društvenog života prije pojave televizije, ali još više novih medija koji su preplavili svijet i ušli u svaki dom, obitelj ili bilo koju drugu zajednicu, kradući djeci djetinjstvo i uništavajući međuljudsku komunikaciju.

Nije to bilo ni tako davno, istina, sad već možemo reći sredinom prošlog stoljeća! Vrlo živo se sjećam života u Vrbniku, boraveći kod babe Mare i tete Marije, prije i neposredno nakon polaska u osnovnu školu pa i kasnije kad su to školski praznici dozvoljavali. Svako moguće slobodno vrijeme provodila bih tamo, bilo ljeti ili zimi, sve da se obranim od bronhitisa koji mi je zagorčavao život u maglovitom, a ipak tako lijepom Karlovcu, gradu na četiri rijeke, uz koji me vežu drage uspomene.

Boravak u Vrbniku, u bilo koje godišnje doba, imao je svoje čari posebice u zimskim mjesecima te u rano proljeće! Kuhinja, u kojoj se ustvari odvijao život, uvijek topla, puna mirisa, jednostavne, a tako ukusne hrane. E, da sam bila svjesnija tog blaga, zapisala bih recepte ili barem upijala znanje, jer mi je baba bila vrhunski kuharica koja je tu vještinu stekla služeći svom stricu, popu Jerku Grškoviću. Petkom bi se pripremala bistra, mirisna i okrepljujuća juha koja „nije vidjela” mesa, stvarno ne znam kako i od čega bi ju baba skuhalo. Subotom, ali ne svakom, pekli su se keksi i spremali u veliku limenu žutu kutiju od Frank kave. Mirisalo je do Vajavini!

Ali ono što je najvažnije, to su bila druženja uvečer, „društvene večeri”! Rodbina, susjedi, također mahom rođaci, dolazili bi k nama, žene umotane u crne vunene marame jer je vani derala bura ili štipala studen, muževi u pratnji. Vodili bi se živi razgovori, analize proteklih događanja, a našlo se uvijek nešto i za „prismok”. Igrala se često i tombola. I bez uloga dobitci bi bili maksimalni - malo ljutnje, al’ puno smijeha. Svi razgovorljivi i zadovoljni! Pretresali su se događaji proteklog dana, tjedna. Bilo je i zabrinutosti koja me se, istina, nije „doticala”, ali na kraju, svi su odlazili doma na spavanje zadovoljniji. Ako je bilo vrijeme mužnje moja baba je, tako se bar meni činilo, sjedila nepomična s rukama u velikoj kanti mlijeka i radila sir, pratila razgovor, jedva se oglašavajući, samo kad je baš bilo nužno. E, to je bila delicija, kad bi mi drvenim nožem odrezala komad tog mlakog i mirisnog sira. Sjećam se da su susjede dolazile s malim

lončićima od kvartina, po ovčje mlijeko za jutarnju bijelu kavu, a teta je lime- ne novčiće spremala u posebnu, lijepo oslikanu šalicu sa slikom sv. Antona, kao „blago”.

Dolaskom toplijeg vremena i otvaranjem poslova u vinogradima, posjeti su prestajali. Ljeto je donijelo nove doživljaje, nova događanja. Sočne, crvene trešnje tetak Mate donosio bi u bisagama, na mulcu. Nema više takvih! Pa riba, koja se težacima frigala ujutro za marendu. Mirisao je cijeli Varoš! Golčiča u izobilju, uzela bi jednog svježe pofrigano- nog, stavila među dvije fete kruha pa na kupanje koje je trajalo skoro cijeli dan.

Ali nije se zanemarivao duhovni život, nikako! Nedjeljom sv. misa i vičernja obavezno, a poslije vičernje kao nagrada Jadranka, tada čuvena i popularna napolitanka koja se kupovala u oštariji na Škujici pa još i Kokta, piće moje mladosti!! Prave poslastice, bez obzira na domaće kekse. A ako je navečer bio ples, a to je bilo puno češće nego u današnje vrijeme, teta Marija ili sestrična Marica išle bi sa mnom na Škujicu, znale smo i zaplesati; to je bilo tako zanimljivo za gledati, prava razonoda, ma kakvi crtići ili igrice na

mobitelu. To je bilo stvarno, zvukovno i vizualno pristupačno i zanimljivo, ne virtualno.

Moja baba išla je na ranu misu svako jutro, bez obzira na vremenske (ne)prilike, zimi po buri, po kiši, ljeti u svitanje, nikad nije propustila tu „nebesku hranu”. Oblačila je svoj crni *kamižot* u mraku, ja sam samo nastavila spavati. Ne sjećam se da se ikad, preko dana, odmarala, možda malo posjela dok je poslijepodne čistila salatu za večeru, a kad se nije radio sir, ona bi noću plela, heklala; koliko mi je pulovera koje sam zamislila isplela, zimskih, ljetnih, kako se već nosilo. Sve sam sačuvala, kao predrage uspomene. A koliko je tek njenih ručnih radova, dijelova vrbenske nošnje, završilo u Etnografskom muzeju u Zagrebu, na molbu kustosica koje su obilazile primorska mjesta, vrela pravih umjetnina poteklih iz ruku vrijednih i samozatajnih žena i baka.

Koje razvikane, „vrhunski producirane” serije ili nove verzije igrice mogu nadomjestiti? Tehnologija je napredovala, ali su ljudskost i toplina međuljudskih odnosa nazadovali, bolje rečeno nestali. I tako će ostati. Mi stariji sjećat ćemo se drugačijih običaja i skromnijeg, ali humanijeg načina života, ali mlađi će biti zakinuti čak i za sjećanja, koja im, ni uz najbolju volju, ne možemo podariti.

Vazma Gršković

Lipo ime... Ive i Pere

Za Ivanju i Petrovu vavik se domislin Iva i Pera i njihovih čakul kejte sen šenpre ohabjivala va našoj konobi va Šipunu. Ive Ujčić je bil '38. godište, od kunpanije Kumari, a Pere Černi '34. godište, od kunpanije Mla-tačari.

Pere Černi je prihival ke momu ocu Ivu Ujčiću na motori-ći. Jeden put, na srid dvora se je sušil taped kojstoga je moja mat opjahnula. Nit na livu, nit na pravu bandu, Pere se koštal z motoričen jušto na srid toga tapeda. I šel va Ujčićevu konobu. Kada je to obličila, moja mat je preletela koti strela va dvor i ufala se da će moć sama meknut motoric. Ma ni mogla, makare je od perve plaće va konopari va Beški istoga takovoga kupila za vozit se od Dragi na delo. Sve je obehajala vokolo toga motorica i gjedala kako uli kapje na oprani taped. „A, ča sada? Ma-ran poč nutar va konobu njin reć... – Pere, makni malo ov motoric, kaplje mi ulje po tapedu... – Čekaj, Marija, ter gren berzo ča!“, spotiha bi njoj rekel Pere. Berzo ne berzo, ma tako bi znali pasat ure. Marija bi se vernula kuću, ma za malo, opeta njoj ni dalo mira poč sprovat. Zager-nula bi šjalic i pelna kuraja pošpijala va konobu: „Pere, ča ne biš šal maknut oni motoric, danaska san oprala ov taped!“ Nit su ju videli, nit su ju čuli. „Uno, due, šete, tre...“ Móra je odzvanjala po konobi. Kada je treći put sprovala, kuraja za va konobu više ni imela, aš je z nutra bilo čut: „Maslina je neobrana... Nima koga da je bere... – Aj, malora, ča su vo sada počeli maslinu. Ča se rabi toliko nadvizat zi tin vinon. Vomu nikad kraja. Ne gren nanci nutar... Neka kaplje...“

Šenpre su čakulali i od onoga vač se nisu razumeli, ma su imeli svoj stav, posobojno Ujčić: „Pere, čera sen habal na televiziji da su govoreli od ničesa će je bilo prija 3 milijardi let. Ma, hod ča hod...“ Pere bi opeta spotiha rekel: „Ma, Ujo, to se mora verovat. To su učeni judi. – Ma, učeni... Kako bilo ki more znat će je bilo prija 3 mili-jardi let? Ma, Pere ne govori. To su sve fabuli. Pe, gjedaj dohtori. I oni su učeni. Pe kako dohtor kada je učen, more oslabit? Ma, Pere ne govori.“

Šenpre su čakuli bili od ovac i vina. To je bila životna vertikala. Govorel je Ujčić, da to koliko on ima ovac i janjac na verbenskon, a koliko na draškon pajizu - da je to vojna tajna. A druga vojna tajna je bila koliko ima vina va konobi. Na bečvah je ze kredun bilo senjano Ž i P pe je pit-al Pere Ujčića: „E, Ujo će ti vo je? Evo Ž i P... Hći ti se ženi. Če to je Ž koti ženidba, a P koti pir?“ Žvelt je bil Ujčić: „Ma, ne čini me kjet! Nit ženidba, nit pir! A, jok! Ter njoj ima Jurak tamo priko vina. Neka ga da za pir. Ovo Ž je žlahtina, a ovo P je pićot. Najboje da ja ovo dan za pir pe da ja ostanen bez pit. A, jok!“ Pere je na to opeta spotiha rekel: „Ma, Ujo, ma ne smiš tako govorit. On ti se fraja ze hćerun.“ Če je na to Ujčić odgovorel, neću van pravit.

Posobojne su bili čakuli od ženskih. Ujčić, ves škur, spečen od poja, al od senca od Kras, pejal je sestru Blan-ku ka žive Merikah, na Punet, javit se ke koludrican. I tako, pravja Ujčić Peru: „Gremo zdolu stelbami i jedna koludrica pozdravja Blanku... – I, gospođa Blanka... kad ste došli... I, gospođa Blanka, kad odlazite... A, gospođa Blanka, a šta ovo Vam je tata? – Ma, če tata! Časna, ja sen njoj brat! E, časna, časna... Vidi se da se ne razumite va muških.“ Pere mu je samol rekel: „Ma, Ujo, ne smiš tako od koludric govorit. – Če ne smin! Ter sve če sen re-kel je bilo tako. Ne smin kjet sprid koludric, ni sprid sestri Luci, ni sprid brata Pera... Aš, posobojno on digne nos kada mi kjetva zleti... I onda parti namučec ča... I ni ga šetemanu dan. Ma, to su sve njegove fabuli.“

Ako Pere ne bi imel puta za prit va Šipun, pošpijal bi Ujčić na kraji našega dvora ako sviti letrika va konobi u Pera va Borićih. Znel bi od žepića uru, malo počekal i letrika bi se vežgala. Bilo je vrime za pomalo partit. Sel bi va škodu i zdolu Recon. Ke su se štorije va Borićih verteli, ne znan. Bit oće sejeno koti i va Šipunu. Kad bi se Ujčić vernijval čuli bimo škodu veće od dno Reca kako komać poteže va pervoj berzini. Prišel bi kuću melčec samol do kuhinje na još jeden zadnji žluk od lunpačića i... va po-stiju.

Va Ujčićevoj konobi bečvi više nisu zaduveni. Od na-šega dvora se više ne vide Boriće, narasli su ostružina i terni. Letrika je puhnjena. Oni ki su se nigdar špijali od Šipuna i Borić denes se špijaju priko zičića na verbenskon cimiteru. Ako su doma. Doma su, da. Aš Gori je njihov Dom kadi su škuntrali svoje i svojih. I Njega. A mi se pa-metimo svega i ne damo nikomure, nit juden, nit vrime-nu da nan to zemu. Pe neka dela ki ča će, neka govori ki ča će, mi ne damo naše smihi, ne damo naš jad, aš to je naše. I evdi kamo nas je On dal, va evi delić svita, tu nan je bit. I ustat. Na našen cimiteru, Svete Marije Dragi, najlipjen cimiteru na svitu... i boli nas, i selzi nan gredu, ma nan je i spokoj va duši... Svi ki su tamo svoj novi Grad našli, gjedaju doli na Vrbnik, na Grad svoga ditenstva i mladosti. I dokla njihove štorije živu mej nami, živi smo i mi i ćutimo tako njihove koraki po voltah, dvorih, kun-turatah i konobah najlipjega Grada na svitu. Čuvaju nas i naš Grad. Letrat jošće visi va Šipunu va konobi - morda bi ga bilo tribi poredit, spravrit, na niko „boje“ mesto dat. Ma, ne! Mesto mu je evdi. Dokli je nas, bit će evdi. Kako se nigdar od konobi čulo „...maslina je neobrana...“, se-daj koti da se čuje „...zanavik je pape zaspaa...“ Posobojno je na Petrovu. Peru je imendan, a Ujčiću god. Perove su se hćere obligali vežgat sviću kunpanjon od oca. A jošće koti da se čuje od konobi „...nima koga da je bere.“ Ne pojidajte se... Vnućja su narasli pek ote oni pobrat, a vi jih čuvajte od Gori. A mogli bite i do Place, na biru, da ne smučivate Mariju...

Željka Dobrinčić
Za Ivanju i Petrovu, Ivu i Peru.

KRŠTENI - VRBNIK

Andrija Brusić

Mateo Čubranić

Mateo Kraljić

David i Luka Cetinjanin

Oliver Jazbec

Venio Rey Volarić

VJENČANI

Giovanna Gregori i Ivan Brusić
u Vrbniku

Marija Prendivoj i Denis Volarić
u Poljicima

Veronika Volarić i Leo Bašić
u Krku

PRVA PRIČEST - VRBNIK

Prvu pričest primili:

Martina Džinić
Petar Grdinić
Hana Ana Hasić
Andro Jurković
Vito Katunar
Izidora Koščić
Marta Lukarić
Mateo Pavan
Josip Polonijo
Paula Polonijo
Mihael Radenić
Mia Remenar

VJENČANI - GARICA

Katja Plišić i Mihael Stuburić

UMRLI U VRBNIKU:

Zorica Lukarić
Ivan Dminić
Petar Matanić
Šimun Main
Božica Cianci

Lucija Valković
Marija Parčić
Anica Dminić
Karmela Bubanj

UMRLI U RISIKI:

Petar Perić
Budimir Živković

UMRLI U GARICI:

Mare Žic

Da iman jeden dan

Bilo je dani kada mene ni bilo
i još će jih bit.
A da iman samo jeden dan još za poživiti,
to me baš i ne pjaža.
Jeden dan... to bi bilo malo, malo,
mrvica, niš...
Čudo ne moren udelat ni skroz celo leto,
ma, morda kako se zeme?
Gjedan će je čera bilo,
če je sedaj i če će jutro bit.
Za kigodare dan moren reć,
ava, boje da ga ni ni bilo,
a z vrimenon vidiš, da je bil koristen
i da ni bil baš za niš.
Va plodnu zemju daš sime,
pride ven, polivaš, kopaš, žuj udelaš.
Kad čovik promisli, sve će se posije
nać će se va dicit, vnučjadi
i zato nikad ne feremat delat dobro
nego sercu zapovidit
da se va njen sve pozlati.
Onda čovik more po veri va sercu ćutit
milosno vrime
i pretvorit ga vičnost
na krilih pametnih i svetih.
Marinka Matanić Polonijo, ožujak 2025.

Kada prođe sve

Kada prođe vrijeme našeg susreta
ugušeno neizbježnostima
izbrisano pred tragovima postojanja
prekriveno prašinom pogleda
umotano stiskom zagrljaja
kada ono prođe
nošeno vjetrom života
rasparano težinom rastanka
obavijeno čeličnim dvojbama...

Kada prođe naše vrijeme
ostat će slovo i sjećanje
na osjećaje
nikad zaboravljene
zauvijek sačuvane.

Franciska Rubinić Gržetić

Jeden dan

Da samol jeden dan
za proživiti sprid sebe iman,
če bin prija?
Morda bin va kantuniću serca
zaželega bit dite,
po Vrbniku se zateć,
vokolo crikve i skroz Klančić
kako da letin pasat...
Morda bin va kantuniću duše
zaželega
va staru kuću moga ditenstva
još jeden put poč
i vernut sve lipo od mladosti
sve dani pelne ljubavi i radosti...

Morda bin ocu i materi
na grob šla i rekla:
"Jutro ću van prit, čekajte me,
pravit ću van ono če nis arivala..."

Morda bin... samol sidela i mislela
če i kako udelat,
aš znan, da va živjenju šenpre čegodar
za dofiniti imamo...
Morda...

Ma, sve će to, ufan se,
samol jeden sen ustat...
aš ono če je bilo, bilo je
a ono če prihiva, prit oće...

Marija Trinajstić Božić, veljača 2025.

Da iman samo jedan dan!

Da mi je makare
 Jeden dan,
 Da se s tobun škuntran.
 Šotobraco bimo se ćapali
 Pe kumpanjani partili.
 Do mora, do poja,
 Do naših pajizi i kuntradi.
 Čakulali bimo od mladosti,
 Fraji i tanci.
 Od živjenja, dice i vnuci.
 O manjažami ze kumpanji.
 Majko mila,
 Ki bi to bil vijaj,
 Kadi bi nan bil kraj.
 Za obed pjat makaruni pojali,
 Kapjicu černe bivandi popili,
 Ze poviticun zasladili.
 Kad bi pala noć,
 Kuntenti bimo zaspali.
 Vjutron opet nov dan.
 Ja sama.
 Ma će sen vo semjala.
 Mi par da sen.
 Makare samo semja
 Istešo kuntenta bin bila.

Marija Volarić Maksica

Sonet IX.

Godine su mnoge ostale za nama,
 svatko svojim putem željeli smo ići,
 čuvalo nas svjetlo, pratila nas tama,
 pitali se često kamo ćemo stići.
 Sjećali se nismo više što smo htjeli,
 zaboravu svjesno svoje snove dali,
 nakon svega mi smo konačno se sreli,
 prisjećat' se stali svega što smo znali.
 Da su naša srca čuvala nas tajno,
 i kada za jedno drugo znali nismo,
 usred guste tame malo svjetlo sjajno,
 i da znali nismo, vjerovali mi smo.
 Nakon svijju tuga, nakon svijju snova,
 stigla nas je sreća i godina nova.

Borivoj Malčić-Šenoa

Palčica

Isti par cipela
 drukčije odzvanja ulicom,
 u njima ne skakućem više.
 Brzo sam ih prerasila,
 pa smo ih poklonili manjoj djevojčici...
 Mama je tugovala,
 bile su kao nove...
 Ista djeca žure
 se kroz život
 u očima im igraju iste igre.
 Brzo smo ih prerasli,
 igrališta, skrovišta i zelene livade...
 U žaru mladosti,
 nismo stigli tugovati
 za djetinjstvom...
 Ista žena piše
 ove stihove.
 U njima nisam samo ja,
 ljudi nisu kao jablani...
 Od vremena i spoznaje
 postajemo
 manji...

Marina Valković

Vrbnik

Vrbniče nad morem,
 slušam valove tvoje.
 Vrbniče nad morem,
 šapćem ti stihove svoje.

Pokazuješ mi pute
 kojima trebam ići.
 Ti moje si more,
 tamo trebam stići.

Vrbniče nad morem,
 slušam valove tvoje.
 Vrbniče nad morem,
 šapćem ti stihove svoje.

Tragovi mojih stopa
 utkani su u tvoje ulice.
 Uz tvoje vino i masline
 moja ljubav ne poznaje granice.

Vrbniče nad morem,
 slušam valove tvoje.
 Vrbniče nad morem,
 šapćem ti stihove svoje.

Mateo Balaban

Vrijeme

Vrijeme se ne mijenja ako se sat promijeni,
vjeruj, stari, sve ti je u navici.
Vrijeme se ne mijenja ako odu najdraži, vjeruj,
stari, sve je u promjeni.
Vrijeme krene liječiti te, nikako da zastane, jer
vjeruje u tebe da možeš sve.
Vrijeme kazaljka osvijesti, mudre riječi govori,
kaže: Stari, budi svoj, onaj najbolji.
Vrijeme staje kada tišina ti govori: Sam si i
nauči se boriti s onim što imaš u sebi.
Vrijeme te posrami, ljepotu uzima i bokove širi,
sve dok ti lice ne izbrazdi.
Vrijeme šapuće, pjeva tonove, dosadu uzdiže i
kviri planove.
Vrijeme odlazi s perona. Gledaš u taj vlak, u
džepu karta, pada mrak.
Vrijeme nije tvoje, nije moje, niti je svoje jer
ono ne postoji. Živi za trenutak što dolazi.
Vrijeme je.
Oprosti. Pusti. Zavoli. Nastavi.
Jer,
vrijeme je.

Mateo Balaban

Zahoj živjenja

Da mi je još samo jedon cel dan imit,
da mi je još dvajstičetire ure moć živit,
da mi je još jenuč Tvoje modre oči vit,
da mi je manko još jedon dan s Tobun bit.

Sozi se cide, zaman cmizdreni, duša ne vara,
a vrime žvelto gre, ako nikin i ne odgovara.
Bol stišće, a pomoći ni od šoldi, ni od zlata,
esada kada je najlipje, Smrt bati na vrata.

Zna son čo Ti još sve moren i moran udelat,
pazi son atento kako se lešto od Tebe largat.
Misle son kako na kraju sve rabi lipo poredit,
virova son da je vada jušto tako rabilo bit.

Ostalo mi je jako malo vrimena, morda par ur,
a Ti ne znaš niš i boje je tako, va to son sigur.
Ćutin da je prišo vero zadnji dan živjenja mog,
o zahoju Ti želin samo reć: „Najdraža moja,
Bog!“

Marino Turčić, Čičići 26. 1. 2025.

Tišina

Osjećala se neka praznina među nama tokom naših susreta. Nedovršene riječi, nedovršeni sastanci, nedovršene priče i planovi. Tišina je stajala i širila se međuprostorom dvaju tjelesa poput tumora. Brzinom svjetlosti. Bez ikakve mogućnosti zaustavljanja. A koliko je toga u nju stalo! Svaki zagrljaj koji ti nisam uputila i zahvala koju sam prevalila preko jarkocrvenih usana. Crvenile su se od štipkanja zubi koji su to nehotice radili u tvojoj blizini prepuštajući tišini glavnu ulogu. Tišina je plesala među nama, a mi smo se procjenjivali pogledima. Znali smo da ne postoje načini kojima bi dočarali slike u svojim glavama pa smo prepustili da tišina bude sredstvo komunikacije. Gledali smo se kao da razumijemo sve ono što ona izriče među nama. Gorljivo tvrdim da smo tišinom mnogo više izrekli o nama nego li ičim drugim. I sada kada se ne čujemo, ne gledamo i ne govorimo na onaj klasični, opće prihvaćeni način, tišina govori za nas. Miluje me uvečer, a nasmijava ujutru. Baš kao tvoje riječi nekada. Ona razumije. Ona mi je utjeha. I dokle god ima nje i tebe ima u njoj. U njenim malenim porama i svakom najskrivenijem djeliću njenog postojanja. Postojiš na načine koje ne može svatko zamisliti, a zaista uz sav trud ne znam ni ja ponajbolje objasniti. Kada život stane i kada nastupi tišina, osjećam tebe. Prisutan si, iako te nema. Čujem te, iako se ne čuje ništa. Prostorija u kojoj se nalazim biva sve manja, a tišina mi te čini bližim. Tišini se jednostavno prepustam i puštam da me vodi kroz sve te emocije. Emocije koje su kaotični vrtlog poput vrtuljka u zabavnom parku. Ne možeš sići usred vožnje, moraš proći čitav krug kako bi sišao. Tako i ovdje. Jednom kad se prepustiš tišini i emocijama koje ona donosi, nema izlaska dok ne dođeš do samoga kraja. Kraj se događa onda kad začuješ onaj prvi, najmanji šum. On prekida taj romantični i zaneseni trenutak. Trenutak uživanja i svojevrsnog mazohističkog prepuštanja tišini. Na taj način izlaziš iz vrtloga i vraćaš se životu, vraćaš se zvukovima. Ipak polupreplašeno iščekujući idući trenutak tišine. Ne znajući kakve će ti emocije servirati u vašoj idućoj ludoj vožnji.

Ivana de la Cruz

Zlatni pir

Evo prišel je i taj
dugo čekani dan,
pun suza, vedar i nasmijan.

Bilo je to davno leta 19. 4. 1975.
Katica i Branko jako su mladi bili,
ali su svoju ljubav zavavik zaklopili.

Ni pasalo nanci leto dan
roda je va košari prenesla mene, njihov san,
a da sve ne bude tako lipo,
nakon par let pride roda
i opet jeden dan, prenese i drugi san.

Leta su hodela va ljubavi i srići
ja i brat smo se poženi
i prišli su niki novi tići.

Branko je vnučjadi vavik sopol i kantal
jer Saragi znaju če rabi za dober bal.
Katici ni bil problem vnučjad čuvat
jer je šempre š njimi hodela šetat.

Va srići i ljubavi doživeli su ovaj zlatni jubilej,
ki nan je dal kuraja, da leta pasaju,
a uspomene i sjećanja ostanu zavavik.

Sretni bili kud hodili, pratila vas sreća svih,
sretni bili kud hodili, čuvao vas dobru Bog.

Živili mladenci!

hći Elizabeta

Tuga babi naše

Babi su nan prave mučenice
vavik skerbne v jutron od Zornice.

Sva njen mladost z kuće zihajala,
kad je po njih vojska prihajala.

Plakali su od jutra do mraka,
uzdihali ostajuć bez zraka.

Dica su ih gjedali umilno,
serce bi njin bilo oplinulo.

Če vo plaču, za kin vo uzdišu?

Selzi teku, oči njin otiču...

Onput su va keblaču bijce pospravili,
Namori va skalnicu su jih namočili.

Z peračun su jadno po njih mlatili
da bi bol i jad va njoj utopili.

Delge sviti, kamižoti černe
va moru se vokolo njih verte.

Telo njin je kot jedna lunbrija
a va glavi vela šunšurija.

Dica jih va čudu gjedaju,
zač oni svojih još vavik spominjaju.

Sini, muži, vnučju, al brata
ne znaš ka bol je veća, al jača.

Kad se zgorun Dvercih doma sprave
svu onu bol tešku Namori ostave.

I tako je do konca i vika
bol boluješ od navik i vika.

Nikad bol ti z pleć ne znešeš
š njun se staneš, š njun va zemju ležeš.

Za Radosnu Mihajić napisala va otopru 2018. leta Marica Stašić Milić, spominjajuć se svojih i nje starih, najviše babi Mari Petrušice Mahuja koj su ovi versi posvećeni.

E, moj narode...

Unatoč svim zastrašivanjima medija kako će na koncertu biti prevelika gužva, visoke temperature i pitanja “Tko će to preživjeti?”, mi smo se autobusom iz Vrbnika 5. srpnja uputili na povijesni koncert Marka Perkovića Thompsona. Dobra volja i pozitivna energija na hipodromu mogla se osjetiti među nama cijeloga dana. Među 500 000 ljudi svjedočili smo kako ovo nije bio samo koncert, bilo je to nešto puno više. Zajedništvo među ljudima i vjera u Boga bila je prisutna gotovo opipljivo. Nije nam smetala ni vrućina, ni pješačenje oko 5 km od iskrcaja iz autobusa do Parka Bundek gdje je vladala odlična atmosfera dok smo čekali ulazak na Hipodrom. Thompson je koncert započeo riječima “Hvaljen Isus i Marija. Želimo izraziti ogromnu zahvalnost što ste došli.” Koncert je nastavio pjesmom “Ustani iz sjene”, a slijedile su poznate pjesme “Geni kameni”, “E moj narode”, “Moj Ivane”, ali i pjesme s novog albuma.

Tokom koncerta nebo su krasili vatromet i svjetlosni prizori dronova koji su iznad Hipodroma oblikovali križ, lik Gospe i hrvatsku zastavu. To su bili zaista impresivni prizori. U jednom trenutku cijeli Hipodrom je molio molitvu “Maranatha” koju je predvodio biskup u miru mons. Ante Ivas. Na samome kraju koncerta Thompson se posebno obratio mladima, kojih je bilo mnoštvo, i svojim riječima im dao snagu i pohvalu za ovaj njihov izbor. Koncert je završio pjesmom “Lijepa li si”. Hipodrom smo napustili u gužvi, ali u potpunom miru, bez naguravanja kako to obično biva na koncertima. Umorni, ali veseli i ispunjena srca uputili smo se svi zajedno u koloni

ljudi prema autobusu. Zahvaljujemo Općini Vrbnik koja nam je organizirala prijevoz na koncert. Ovo je bio dan koji ćemo pamtili cijeloga života. Dan pun ljubavi, vjere i zajedništva. Bog i Hrvati!

Katarina Zahija

PZ VRBNIK	
PZ GOSPOJA	
Konoba LUCE	
MARE TOURS	
VITUS d. o. o.	
Market DRAGA	
Pekara VRBNIK	
MARIŠKA d. o. o.	
Hotel VERBENICUM	
UO DVERČIĆA	
Galerija PERICA	
ESP d. o. o. Valković	
Obrt MACOLA Cetinjanin	
GHETALDUS RIJEKA d. o. o.	
VRBNIK COLOR Trinajstić	
Frizerski salon IVANA	
Frizerski salon DONNA	
Restoran i vinarija NADA	
ZGRIBNICA z. o.	
Obrt za usluge NAPULA	
AUREA International d.o.o.	
ROSE kozmetički salon	
Ljekarne Anamarija Dminić	
FERRUM BRAVARIJA Polonijo	
Vinarstvo i rasadničarstvo ŠIPUN	
Keramičarski obrt VRBNIK Sabljić	
VRBNIČE NAD MOREM d. o. o. Polonijo	
Obrt za vulkanizerske usluge M+S Lukarić	
Obrt za računovodstvo i usluge SV. MARAK Kirinčić	
Ordinacija dentalne medicine	
MARINA POLONIJO GRDINIĆ	
OPĆINA VRBNIK	

SADRŽAJ:

Riječ urednika	2
Riječ župnika	3
Općina	4
Turistička zajednica.....	5
Bačin dvor	7
Milosna ura	8
120. obljetnica Bratovštine Vječnog klanjanja	9
30 godina od osnivanja VKD-a <i>Frankopan</i>	10
Risika	14
Nova ordinacija dentalne medicine	15
Osnovna škola	16
Srednja škola	18
Vrtić	21
Vinarske nagrade	22
<i>WineRi</i>	25
Europski vinski viteški red	26
<i>Kvarner International Wine Trophy</i>	26
Žlahtina u čaši s potpisom	27
DRON u vinogradarstvu	28
<i>Advent</i>	30
<i>Kantuniće</i>	31
Noć muzeja	32
Susreti pjesnika	33
Molitvenik Gašpara Vnučića ...	34
<i>Vrbnik i spomeni</i>	36
Državno natjecanje iz povijesti.....	38
Frankopanska večer.....	39
Mesopust	40
Izlet Udruge <i>Parapet</i>	43
Festival folkloru otoka Krka.....	44
Čuvari baštine	45
Folkloriši u Istralandiji.....	45
Vrbnik Art Weekend	46
Koprivić	48
Sjećanja	50
<i>Bavulić</i>	51
Iz naših župa	52
Iz vaših pera.....	54
Zlatni pir	57
<i>Tuga babi naše</i>	57
Koncert	58
Podrška	59
Sadržaj	59

